"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 260 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Lauantaina, marrask. 24 p:nä—Sat., Nov. 24 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Avioero-oikeuksien perustaminen saa lisää kannatusta

ONTARION KONSERVATIIVIT RYHTYNEET KANNATTAMAAN HANKETTA

TORONTO, marrask. 24. — Täällä koolla ollut konservatiivisen puolueen Ontarion maakuntajärjestön vuotuinen konventsiooni on päättänyt ryhtyä kannattamaan hanketta, minkä tarkotuksena on saada aikaan kaikkia maakuntia käsittävä yhdenmukainen avioero-oikeuksien perustamista edellyttävä lainsäädäntö.

Kun avioerot ovat viime aikoina huomattavasti lisääntyneet on senaatti tahtonut vapautua niiden käsittelystä ja yleinen mielipide on vaatinut tämän tästä avioeron saattamista halvemmin ja helpommin saatavaksi kuin nykyään. Tähän saakka on avioeron saanti ollut mahdollista ainoastaan rikkaille, sillä senaatin kautta hakien on sen saanti ollut erikoisen kallista ja epävarmaa.

Lienee todennäköistä, että avioeron saannin ehtoja tultanee uuden suunnitellun lainsäädännön yhteydessä jossain määrin lieventämään.

Amerikan tupakkatyöläisten kurjat olot

Eräitä tehtaita boikoteerataan työläisten olojen kiristämisen vuoksi

NEW YORK. — (FP) — Camelin ja R. J. Reynoldsin tupakkatehtaat ovat joutuneet työskentelemään osa-ajalla, mitä ei ole tapahtunut vuosikausiin, ilmoittaa tupakkatyöläisten liiton varapresidentti Crouch. Lyhyt neljän päivän työviikko on otettu käytäntöön epämääräiseksi ajaksi, vaikka tavallisesti Camelin tehtaissa on muina vuosina työtä puskettu täydellä höyryllä joulutilausten takia.

Durhamissa ja Reidsvillessä, N. C., sijaitsevat muiden yhtiöiden tehtaat sensijaan ovat täydessä käynnissä. Tupakkatyöläisten unio on keskittänyt järjestämistoimintansa erikoisesti juuri Camelin ja Reynoldsin tehtaita vastaan Winston-Salemissa, missä $10:n viikkopalkka ja union työläisten erottaminen on yleistä. Crouch kehoittaa työläisiä edelleenkin boikottamaan Camelin savukkeita, kunnes sen tehtaat myöntävät työläisille järjestymisvapauden.

Köyhää talonpoikaisväestöä avustetaan

Ukrainan maatalousministeriö luovuttanut 113,000,000 ruplaa

HARKOV., Ukraina, marrask. 23. — Maatalouskansankomisariaatti on myöntänyt 113,000,000 ruplaa (n. $60,000,000) avun tarpeessa olevien ukrainalaisten talonpoikain avustamiseksi. Viime vuonna myönnettiin 91,000,000 ruplaa samaan tarkoitukseen.

Uponneen laivan miehistö pelastettu

WIDLAND, Ont., marrask. 24. — Kun hinaajalaiva lähti kuljettamaan Collingwoodista Sarniaan Canada Steamships Lines'in myymää vanhaa "Thousand Islander" nimistä matkustajalaivaa, niin puhkesi Huron järvellä myrsky, jolloin hinaajalaiva päätti kääntyä etsimään suojaa. Tällöin pääsi hinausköysi irti ja voimakas myrsky runteli laivaa, joka nieli ikkunoista vettä sisäänsä. Kun laivan uppoaminen oli selvää, niin ryhdyttiin sen mishistöä pelastamaan hinaajaan, joka oli niin lähellä kuin myrsky salli. Yksitellen miehet poistuivat uppoavasta laivasta hinaajaan köyttä myöten ja kapteeni viimeisenä. Pelastetut on tuotu tänne.

Laivan uskotaan myöhemmin uponneen, sillä sitä ei ole sen jälkeen nähty. Sen arvoksi ilmotetaan 150,000 dollaria ja oli se viimeisellä matkallaan avoimella järvellä.

Pääsevät takaisin puolueeseen

Neuvostoliiton oppositsionin jäsenet tunnustavat virheensä

MOSKOVA. — Neuvostoliiton kommunistipuolueen keskuskontrollikomitea on viime tiistaina päättänyt hyväksyä takaisin puolueeseen Sasarovin, Varginin, Sarkisin, Tartjanovin ja Naumovin, jotka ovat tunnustaneet virheensä sekä luvanneet luopua trtskilaisesta oppositsionista ynnä tästä lähtien alistua Neuvostoliiton kommunistipuolueen ja Kominternin päätöksiin.

A.F.L:n veljeily kapitalistien kanssa johtaa järjestön kuolemaan

Tobin pitää unioiden jäsenmäärän alenemista arveluttavana enteenä

HERRAT KAMMOKSUVAT LUOKKATAISTELUA JA YHTYVÄT TYVÄENLUOKAN VIHOLLISIIN

NEW ORLEANS, La., marrask. 22. — Amerikan ammattijärjestön konventsionin toisena istuntopäivänä saivat edustajat kuulla oman johtonsa leiristä arvostelun, jossa ilmenee todistus siitä kurjuudesta, mihin Amerikan virallinen ammatillinen liike on joutunut herraskaisen johtonsa vihelläisen petturipolitiikan johdosta.

Tämän yllättävän lausunnon antoi A. F. L:n rahastonhoitaja, Daniel J. Tobin, joka on nyt jättänyt erohakemuksensa virasta, jota on pitänyt 11 vuotta. Tobin kutsui Amerikan työväenliikettä aktiivisempaan, militanttiseen taistelutoimintaan, jos se mielii jatkaa olemassaoloaan. Hän valitti välinpitämättömyyden lisääntymistä työväen keskuudessa ja unioiden jäsenmäärän laskemista. Samalla hän osoitti, että A. F. L:n raha-asioita johdetaan kehnosti ja vastoin järjestön sääntöjä, niin että virkailijat voivat tehdä itsensä syypäiksi epärehellisyyteen ja väärinkäytöksiin, joutumatta vastuuseen.

Jollei järjestö palaa luokkataistelun tielle, on se hukassa

Tobin huomautti, ettei hän halua väheksyä luokkasovittelun merkitystä, kun "olosuhteet ovat oikeat", mutta "jos emme saa päättäväisyyttämme virkoamaan, taistellaksemme vanhan taistelutahdomme palauttamiseksi voimakkaalla hyökkäävällä toiminnalla, niin olen huolissani järjestön menestyksen suhteen."

Tämä lausunto kokonaan poikkeaa järjestön viimeaikaisesta politiikasta, joka pyrkii vain kosimaan työnantajain ja hallituksen hyvää tahtoa. Sen tähden se aiheuttikin jonkinlaista hämmennystä konventsionissa. Presidentti Green hätäisesti lykkäsi sen komiteaan hautaamista varten, ja tolnen työväen petturi, varapresidentti Woll, täytti tyhjän paikan, kiinnittämällä huomion toisiin asioihin.

Synkkä kuva unioherrojen keljuilun tuloksista

A. F. L:n herrojen moninkertaiset petokset, heidän ponnistuksensa "hyvien suhteiden" ylläpitämiseksi teollisuusherrojen kanssa, ja työväen aseman "parantamiseksi" rauhallisilla sovitteluilla ja sopimuksilla, ovat niin tyystin hävittäneet virallisen ammattiliikkeen voiman ja taistelukunnon, että työnantajat melkein kaikilla aloilla ovat saavuttaneet yliotteen, kurjistaen työläisten palkka- ja työoloja.

Hyvänä esimerkkinä järjestön vararikkoisuudesta on sikaarityöntekijäin union presidentin, I. M. Ornburnin, esittämä valitusvirsi sikaarityöläisten aseman kurjistumisesta ja union rappeutumisesta. "Parannettujen koneistojen nopea käytäntöönottaminen yhdessä jättiläistrustien perustamisen kanssa ajaa pienen union työmaan kokonaan olemattomiin", tunnusti tämä herrasmies. "Tätä kehitystä lisää trustin täydellinen itsevaltainen tuotannon ja jaon kontrolli. Se omistaa kaiken, tupakkaviljelyksistä ketjukauppaan saakka. Seuraukset ovat olleet tuhoisia sikaari- ja tupakkatyöläisten palkoille ja työoloille, hidastaen unionismin kasvua".

Ornburn ehdottaa sikaarityöntekijäin union liittymistä tupakkatyöläisten unioon. Sikaarityöläiset ovat menettäneet 50 prosenttia jäsenistään viimeisten 8 vuoden aikana. Heidän jäsenmääränsä on nykyään 17,500. Tupakkatyöläisten union jäsenmäärä on 3,200.

Huima putous

VILLA COUBLAY, Ranska, marrask. 22. — Lentokoneen ohjaaja Le Moigne oli vähällä saada surmansa, yrittäessään täällä eilen rikkoa maailman korkeuslentoennätystä. Hänen happihengityslaitteensa joutui epäkuntoon koneen ollessa 30,000 jalan korkeudessa, ja hän menetti tajuntansa, pudoten alas. Onneksi hän palasi jälleen tajuntaan koneen ollessa vielä 4,000 jalan korkeudessa, ja onnistui saamaan koneen taasen tasapainoon.

PUOLIMILJOONAA MAKSETTU KEINOTTELUOIKEUDESTA

New York. — Viime keskiviikkona maksettiin 525,000 dollaria yhdestä New Yorkin osakepörssin jäsenyydestä. Tämä oli ensimäinen kerta, kun jäsenoikeudesta on niin suurta hintaa maksettu. Se kapitalisti, joka hinnan on suorittanut, aikoo tietenkin kiskoa sen takaisin korkojen kanssa työläisten selkänahasta.

Patersonin lakko jatkuu entisellä sitkeydellä

Silkkitehtailijat härkäpäisesti vastustavat työläisten vaatimuksia

PATERSON, N. J., marrask. 23. — Yhdistettyjen silkkityöläisten unio on julkaissut vetoomuksen kaikille Amerikan ammattiunioille, kehoittaen niitä tukemaan Patersonin silkkityöläisten lakkotaistelua. Siellä on toistatuhatta työläistä ollut jo useita viikkoja lakossa, vaatien 8-tuntista työaikaa ja 44-tunnin työviikkoa sekä parempia palkkoja ja järjestön tunnustamista.

Joukko Patersonin silkkitehtailijoista hyväksyi työläisten vaatimukset ja 2,000 lakkolaista palasivat sen johdosta takaisin työhön, mutta jälellä olevat niskoittelevat firmat ovat paikkakunnan suurimpia ja härkäpäisimpiä.

Puolen miljoonan dollarin vajaus Manitoban tuloissa

Maakunnan tulot eivät ole riittäneet menoihin

WINNIPEG, marrask. 24. — Maakunnan pää- ja rahaministeri John Bracken ilmottaa maakunnan tulojen olleen kuluneen tilikauden aikana 502,616 dollaria pienemmät kuin menot, jotka nousivat 11,243,693.19 dollariin.

Tulosta voidaan pitää kuitenkin verrattain tyydyttävänä, sillä maakunnan tulo- ja menoarvion mukaan oli vajausta laskettu nousevan 1,181,548.54 dollariin, kun tulot olivat arvioidut ainoastaan 10,274,425.69 dollariin.

Hallitus on onnistunut vähentämään arvioituja menoja ja lisäämään tuloja, saalta tuloja, josta on aiheutunut odotetun vajauksen väheneminen.

13 prosentin voitot koronkiskomisesta

Imperial-pankin vuoden voitot ovat 1,459,472.30 dollaria

TORONTO, marrask. 24. — Juuri julkisuuteen lasketussa Imperial Bank of Canadan lokakuun 31 p:nään päättyneen toimintavuoden tilikertomuksesta selviää pankin saaneen vuoden aikana harjoittamastaan koronkiskonnasta kaikkiaan 1,459,472.30 dollarin suuruiset voitot, joista pankin osakkeenomistajia on hyvitetty 13 prosentin suuruisilla voitto-osingoilla. Edellisenä vuonna olivat voitot 1,383,281.58 dollaria.

Pankin nykyinen pääoma nousee seitsemään miljoonaan dollariin ja vararahastot ovat kahdeksan miljoonan dollarin suuruiset, joita vastaan on säästötileille talletettuna yli 118 miljoonaa dollaria.

Ontario on juopompi kuin Manitoba

Vuoden kuluessa on Manitobassa käytetty väkijuomiin noin neljä miljoonaa dollaria

WINNIPEG, marrask. 24. — Maakunnan viinakauppalautakunta ilmottaa huhtikuulun päättyneen vuoden kuluessa myyneensä väkijuomia kaikkiaan 3,985,005 dollarin arvosta, mistä on jäänyt puhtaaksi voitoksi 1,345,117 dollaria. Voittosummasta on 926,163 dollaria luovutettu maakunnan rahastoon ja loput 418,953 dollaria niille kunnille, joissa väkijuomia on myyty.

Kun Ontariossa, minkä väkiluku on noin kuusi kertaa suurempi kuin Manitobassa, on maakunnan viinakauppalautakunnan toimesta myyty noin 12 kertaa enemmän kuin Manitobassa, niin selviää siitä, että Ontariossa juopotellaan puolta enemmän kuin Manitobassa.

Sudburyn palvelijattaret avustavat lakkolaisia

HEIDÄN YHDISTYKSENSÄ ON LAHJOTTANUT TARKOTUKSEEN 15 DOLLARIA

Sudburyn palvelijattarien yhdistys on päättänyt kokouksessaan lahjottaa 15 dollaria pohjois-Ontariossa lakossa oleville metsätyöläisille taistelun tukemiseksi.

Yhdistys ei ole jäsenluvultaan kovin suuri ja sen jäsenmaksutkin ovat perin pienet, mutta siitä huolimatta ovat vähistä varoistaan päättäneet myöntää liikenevän erän tähän tärkeään tarkotukseen.

Lääkäri tuomittu todennäköisesti aiheettomasti

AIKANAAN KANSSARIKOLLISEKSI HAVAITTU ON RAHAN VOIMALLA VAPAUTUNUT

TORONTO, marrask. 24. — Tohtorit Bart Brooks ja O. C. J. Withrow havaittiin viime vuonna toukokuun 7 päivänä syyllisiksi neiti Ruth Dembnerin kuolemaan toimittavansa "laittoman leikkauksen" johdosta. Edellinen tuomittiin viiden ja jälkimäinen seitsemän vuoden vankeuteen. Withrow vetosi päätöksestä ja tuomiosta, mutta kun Brooksilla ei ollut oikeudenkäyntiin tarvittavia varoja, niin on hän sen jälkeen ollut kärsimässä tuomiotaan. Brooks on ollut takuuta vastaan vapaalla jalalla ja on nyt onnistunut taistelemaan itsensä täysin vapaaksi. Sillä Brooks valitti maakunnan korkeimpaan oikeuteen, mikä kyllä kiin tätti sen huomioon ottamatta.

Mutta tämän jälkeen vetosi hän edelleen Canadan korkeimpaan oikeuteen, mikä julisti marraskuun 2 päivänä 1927 alemman oikeuden päätöksen mitättömäksi ja määräsi uuden oikeudenkäynnin. Viime tammikuun 20 päivänä tapahtuneen oikeudenkäynnin jälkeen ei lautakunta seitsemän tunnin kestäneen harkinnan jälkeen päässyt yksimielisyyteen asiassa. Kun asia oli huhtikuun 19 päivänä jälleen oikeuden edessä, niin ei valamiehistö tällöinkään päässyt kuudessa tunnissa yksimielisyyteen. Vasta toissapäivänä pääsi valamiehistö uudistetussa oikeudenkäynnissä yksimielisyyteen ja julisti vapauttavan päätöksen.

Täten on tri Brooks onnistunut rahan voimalla taistelemaan itsensä vapaaksi syytteestä, minkä takia hänen ammattiveljensä on istunut vankeudessa pitkän aikaa ja todennäköisesti syyttömänä, niin ainakin hänen puolustusasianajajansa nyt väittää ja ryhtynee toimenpiteisiin, joiden tarkotuksena on Withrown vapaalle jalalle saaminen.

Kun mainitut lääkärit osallistuivat leikkaukseen, niin johtuu siitä, että ovat kanssarikollisia, jos heidän syyllisyytensä vain väittää. Mutta siitä huolimatta on toinen ollut kaiken aikaa vapaalla jalalla ja lopullisesti vapautettu, kun köyhempi on sensijaan istunut yli puolitoista vuotta vankeudessa, sillä hänellä ei ole ollut tarvittavia varoja "oikeuden ostamiseen."

"Vestrisin" onnettomuuden tutkiminen

NEW YORK, marrask. 23. — Porvarilehdistö koettaa edelleen uskotella, että "Vestrisin" hukkumisen syyt olisivat hämärän peitossa, vaikka kahden viikon aikana toimitetut puolueelliset tutkimukset ovat kuitenkin todistaneet selvästi, että ne eivät ole jaksaneet puhdistaa Lamport and Holt linjan ja Yhdysvaltain laivantarkastajia edesvastuusta.

Kuulustelujen aikana on yhtiötä suojelevien väritettyjen ja valheellisten todistusten ohella esitetty kuitenkin kouraantuntuvia todisteita siitä, että laiva oli ennen matkalle lähtöä todellinen romukasa, joten ei ihme, että laiva luhistui myrskyn kourissa, ja että näistä syistä oli aiheutunut vuoto, mikä loppujen lopuksi lähetti laivan merenpohjaan.

Niistä myöskin ilmenee, että laivalla oli liikaa lastia ja muodollinen, että lastaus oli tehty huolimattomasti sillä tavalla, että laivan kallistuminen kävisi helpoksi, mutta ei turvallisuutta silmälläpitäen, ja että miehistö oli kurjasti palkattu.

Michailoffin lahtarilaumat uhkaavat vallata Bulgarian

Hallitus lienee Michailoffin kannalla — Levottomuuksia Sofiassa

FASCISTIT KIDUTTAVAT JA HIRTTÄVÄT VASTUSTAJIAAN JULKISISSA PAIKOISSA

WIEN, marrask. 23. — Sofiasta saapuneet tiedot kertovat eilen, että Ivan Michailoff, makedonialaisten fascististen vallankumouksellisten johtaja, on uhannut marssia Bulgarian pääkaupunkiin lyhyen ajan kuluttua. Väestö elää pakokauhun vallassa. Julkiset rakennukset ovat sotajoukkojen miehittämät. Kadut joutuivat autioiksi kello 10 aikaan eilen illalla.

Sofiassa tapahtui viime torstai-iltana ankaria katutaisteluita. Poliisi onnistui vain vaivoin palauttamaan järjestyksen. Yhtä taistelevaa ryhmää johti ent. ylipäällikkö Chekoff.

Michailoffin tukikohtana olevasta Petrichistä ilmoitetaan, että hänen murhattujen vastustajiensa ruumiita riippuu hirressä molemmin puolin Petrichiin johtavaa maantietä. Jokaisen rintaan on poltettu makedonialaisen järjestön kirjaimet. Lahtarijärjestö kiskoo pelon vallassa olevilta asukkailta kaikki, mitä se haluaa. Kukaan ei uskalla poistua asunnostaan jälkeen kello kuuden illalla.

Lahtarihallituksen virkailijain ja upseeriston enemmistö Michailoffin kannattajina

Bulgarian hallitus kutsuttiin ylimääräiseen istuntoon eilen. Yleisesti tiedetään kuitenkin, ettei hallitus aijo ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin Michailoffin terroria vastaan, sillä virkavallan ja upseeriston enemmistö on hänen puolellaan. Michailoff on ollut johtavimpana henkilönä Makedonian valkoisten ainesten kansallisessa vallankumousliikkeessä vuodesta 1924 lähtien, jolloin makedonialaisten johtaja Todor Alexandroff tuli murhatuksi Wienissä.

Lahtarikumouksellisten ainekset ollvat viime aikoina jakautuneet kahteen vihamieliseen ryhmään. Toisen ryhmän johtaja Protogeroff murhattiin michailoffilaisten toimesta viime heinäk. 7 pnä. Sen jälkeen ovat kumpikin ryhmä vainonneet toisiaan. Tk. 17 pnä ammuttiin 11 protogeroffilaista Petrichin lähellä. Michailoffin huomattavin alipäällikkö Nandess ja hänen adjutanttinsa tulivat äskettäin surmatuksi. Taistelu molempien lahtarijärjestöjen välillä uhkaa nyt muodostua koko maata käsittäväksi.

Ankaraa mellakoimista Ulsterin parlamentissa

Joukko oppositsionin jäseniä väkivalloin poistettu istunnosta

BELFAST, Pohjois-Irlanti, marrask. 23. — Valtava meteli puhkesi Ulsterin parlamentissa eilen, kun hallitus anasti sen osan ajasta, mitä tavallisesti on käytetty muuhun lainlaadintatyöhön.

Joukko oppositsionin jäsenistä, niiden joukossa Joseph Devlin, poistettiin väkisin istunnosta puhemiehen määräyksestä. Devlin kutsui hallitusta räyhääjiksi ja julkista vapautta vastaan vehkeileväksi sakiksi, kieltäytyen istumasta paikoilleen, kun puhemies hänelle komenteli.

Taantumukselliset vero-"uudistukset" Englannissa

Hallituksen lakiehdotus tulee kohtaamaan ankaraa vastustusta parlamentissa

LONTOO, marrask. 23. — Kaikkein tärkeimpiä kysymyksiä, mitkä joutuvat parlamentin nykyisen istuntokauden käsiteltäviksi, on hallituksen lakiehdotus, joka koskee eräiden verolakien muuttamista.

Hallitus esittää kunnallisen verotuksen "uudistamista" siihen suuntaan, että poistettaisiin maavero viljelysmaasta, rakennuksista ja teollisuusomaisuudesta. Tästä kunnille koituva tappio tultaisiin osittain korvaamaan valtion kassasta. Hallitus koettaa uskotella, että tällä pääomanomistajain verotuksen huojentamisella voitaisiin muka elvyttää rappeutunutta kapitalistista taloutta ja lieventää työttömyyttä.

Oppositsionin taholta vastustetaan lakiehdotusta, sillä sen kautta vakinaistutettaisiin köyhäinhoitolain aiheuttama kurjuus, eikä puutetta saataisi myöskään sen välityksellä poistetuksi kaupungeista. Lisäksi koettaa hallitus tällä vippakonstilla sivuuttaa vastuun työttömyydestä tekemättä mitään työttömyystilanteen helpottamiseksi.

Suurmurhaaja liikkeellä Omahassa

Poliisi etsii miestä, joka tappoi ihmisiä kirveellä

OMAHA, Neb., marrask. 22. — Täällä on kierrellyt joku tuntematon murhaaja, joka surmaa ihmisiä kirveellä. Kolme henkilöä on tullut jo murhatuksi, neljäs makaa kuolemankielissä ja viidettä on vakavasti haavoitettu tämän salaperäisen murhaajan toimesta. Kaupunki on joutunut jonkinlaisen hermostuneisuuden valtaan näiden murhien johdosta. Satoja poliiseja etsiskelee murhaajaa, jonka kiinniottamisesta on luvattu 1,000:n palkinto.

UUSIA ÖLJY-SÄHKÖVETUREITA C. N. R:LLE

Montreal, marrask. 23. — Tänne on saapunut koematkalta uusin C. N. R:n hankkima, öljyllä kehitetyllä sähkövoimalla kulkeva veturi, mikä painaa täydellisesti varustettuna kahtena yksikkönä 450,000 naulaa. Kumpaakin yksikköä voidaan tarpeen vaatiessa käyttää erillisinä vetureina.

Uusia vetureita, joiden sanotaan edustavan viimeisiä saavutuksia tekniikassa ja käyttökustannuksien säästämisessä, tullaan näyttelemään eri seuduilla maata. Ne ovat suunnitellut sellaiseen matkustaja- ja tavaraliikenteeseen, missä tarvitaan nopeita ja voimakkaita vetureita.

HOUSUHAMEET OVAT SEURAAVA MUOTIUUTUUS

Ottawa, marrask. 23. — Pariisista tänne saapunut maailman kuulu naisten muotien suunnittelija Paul Poiret, on täällä pitämässään puheessa sanonut seuraavaksi muotiuutuudeksi naisten vaatetuksen alalla tulevan housuhameen. Uutuus tuotaa suuren muutoksen naisten vaatetuksen ääriviivoissa.

Kieltäytyivät pelastamasta karille joutunutta laivaa

SAUT STE. MARIE, Ont., marrask. 24. — Kun järjestymättömän työvoiman avulla liikkeellä ollut Sokerisaaren läheisyydessä mutaustöissä toiminut hinaajalaiva Cellanes, joutui karille, niin kieltäytyivät järjestyneet työläiset lähtemästä apuun, jota pyydettiin Michiganin Soo'hun saapuneella langattomalla sanomalla. Sillä laivalla työskenteli järjestymättömät työläiset ja järjestyneet työläiset ovat mutaustöissä lakossa, vaatien ainoastaan järjestynyttä työvoimaa käytettäväksi.

Tämän johdosta lähti Yhdysvaltain rannikkovartioston laiva Chippewa paikalle ja onnistui irrottamaan hinaajan karilta.

Noin 20 kaivostyöläisen palkka maksamatta

Jotkut työläisistä odottaneet palkkaansa jo yli kolme viikkoa

Canadian Champion Reef Mining Companyn omistamassa, Shining Treen alueella sijaitsevassa entisessä West Tree kaivannossa työskennelleet kaivostyöläiset, joiden lukumäärä lienee 20 seuduilla ovat ainakin toistaiseksi jääneet ilman palkkaa. Jotkut työläiset ovat odottaneet palkkaansa jo yli kolme viikkoa. Palkanmaksu on lupausten varassa siirtynyt päivästä toiseen.

Suomalaisia työläisiä on palkatta jääneiden joukossa toistakymmentä. Toistaiseksi he eivät liene ryhtyneet mihinkään toimenpiteisiin palkkansa perimiseksi, vaan odottavat edelleenkin kärsivällisesti.

BUOTSALAISET TARJOOVAT GENERAATTOREITA HALVIMMALLA

Winnipeg, marrask. 23. — Kaupungin sähkövoimalaitos on saanut tarjouksia kahden generaattorin hankkimisesta Slave Fallsin voima-asemalle, ollen ruotsalaisen ASEA:n tarjous halvin.

2,500,000 dollaria Sudburyn piirin valtauksista

VENTURES LIMITED ON OSTANUT FALCONBRIDGE 2,280 EEKKERIN VALTAUKSET

TORONTO, marrask. 24. — Tällä viikolla on täällä maksettu korkein hinta tuottamattomista kaivosvaltauksista, mitä pohjois-Ontarion historia tuntee, kun Ventures Limited on maksanut suurimman ja lopullisen osan 2,500,000 dollarin suuruisesta kauppahinnasta 2,280 eekkeriä käsittävistä kaivosvaltauksista Falconbridge Mines-yhtiölle.

Ventures Limitedin ostamat valtaukset sijaitsevat Falconbridge ja Garson townshipeissa Sudburyn kaivostoalueella ja ovat valtaukset olleet yhdysvaltalaisten kapitalistien käsissä, joiden keskuksena on ollut Minneapolis. Valtauksilla ei ollut suoritettuna juuri muita töitä kuin suuri määrä timanttiporauksia, mitkä ovat todenneet laajan mineraalipitoisen vyöhykkeen, mikä sisältää etupäässä nikkeliä, mutta myöskin kuparia.

Ventures Limited edustaa Lindsleyrahamiesyhtymää, mikä omistaa arvokkaita valtauksia muun muassa pohjois-Manitobassa. Falconbridgevaltausten ostajan ilmotetaan tulevan kuluttamaan ainakin puoli miljoonaa dollaria tutkimus- ja alustaviin valmistelutöihin läheisessä tulevaisuudessa kiirehtiäkseen kaivantojen kehittämistä nikkeliä ja kuparia tuottavalle asteelle. Parhaillaan on huomattava joukko miehiä töissä valtauksilla.

Espanja paikkaa huonoja raha-asioitaan

Valtion öljymonopolin julistaminen yksi tulolähde

LONTOO, marrask. 22. — Espanjan fascistinen diktaattori Primo de Rivera on antanut ulkomaisille lehdille "tietoja" niistä vaikutteista, jotka johtivat Espanjan hallituksen ottamaan maan öljyliikkeen omiin käsiinsä.

Rivera yrittää sivuuttaa pääsyyn, nimittäin rappeutuneen fascistihallituksen rahan tarve. Hän huomauttaa, että yksityisten yrityksen yhteiskunnallistuttaminen on joutunut liioiteltujen kuvausten alaiseksi. Petroolin ja sen sivutuotteiden myynti oli enimmäkseen yksityisten ulkomaalaisten liikkeiden käsissä ilman mitään valtion kontrollia. Valtio ei ollut ainoastaan pidättäytynyt niistä laillisista eduista, mitä se saattoi öljymonopolin välityksellä saada itselleen, vaan oli lisäksi riippuvainen yksityisistä yhtiöistä, joissa sillä ei ollut mitään vaikutusvaltaa.

Tämän vuoksi otettiin öljyliike valtion monopoliksi, antamalla kuitenkin samalla yksityisille korvausta menettämistään eduista. Asia on kuitenkin siten, että fascistihallituksen on täytynyt keksiä uusia tulolähteitä, ja tämä on vienyt tullien korottamiseen sekä öljymonopolin muodostamiseen.

Kymmenen rakennuttajain liikettä yhdistetään

WINDSOR, Ont., marrask. 24.— Täällä on yhdistetty kymmenen rakennustarpeiden myynti- ja urakoitsijaliikettä viiden miljoonan dollarin pääomalla toimivaksi yhtymäksi nimellä Canada Paving and Supply Corporation.

Liikkeet tulevat kuitenkin toimimaan entisellään, sillä yhtymä on todennäköisesti perustettu kilpailun poistamisen tarkotuksena. Liikkeet ovat toimineet pääasiallisesti maanteiden ja katujen rakennuttamisen alalla.

GOBIN ERÄMAASSA ASUSTI IHMISIÄ 20,000,000 VUOTTA SITTEN

Lontoo. — Englantilais-amerikkalaisen retkikunnan johtaja Andrews ilmoittaa, että kahdeksan vuotta kestäneet tutkimukset osoittavat, että Gobin erämaa on ollut vanha ihmiskunnan kehityksen kehto. Retkikunta löysi jätteitä ihmisten elämästä, jotka ulottuvat n. 20,000,000 vuotta taaperin.

VÄHÄSTÄ RIIPPUU KANSANSUOSIO

Kalkutta. — Intian kansallisen liikkeen johtaja, Mahatma Gandhi, uhkaa tulla syöstyksi johtaja-asemastaan sen vuoksi, että hän tappoi sairaan lehmän. Lehmä on intialaisten pyhä elukka ja sen tappaminen sairaana tai terveenä on "synti" intialaisten mielestä.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT: A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEKKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty) ... Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

[illegible]

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:

[illegible]

General advertising rates 75c. per col. inch. ... The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

... J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Herra Greenin taisteluhaasteeseen vastataan

Ennen Amerikan ammattijärjestön parhaillaan koolla olevan vuosikonventsionin alkamista piti ammattijärjestön suurneuvosto kokouksen, minkä päätyttyä ammattijärjestön presidentti William Green antoi kaksi julistusta, joilla määritellään ammattijärjestön menettelytavat ja suunnitelmat tulevaa vuotta varten.

1. Että alkava konventsioni tulee päättämään, että se ryhtyy järjestämisryntäykseen Yhdysvaltain perusteollisuuksien järjestymättömien työläisten järjestämiseksi, hyväksyen työläisten varten tunnuksen: "Yhdysvaltain ammattijärjestön jäsenmäärä on kaksinkertaistettava, yhdessä vuodessa."

2. Että ammattijärjestö ei saata olla sovinnossa kommunistien kanssa, "jotka pyrkivät tuhoamaan järjestyneen työväenliikkeen ja asettamaan sen tilalle luokkasodan ja luokkavihan."

Koska varsin hyvin tiedetään, että kommunistit järjestävät järjestymättömiä (eikä Amerikan ammattijärjestö), niin Greenin selostuksessa olevat kaksi eri kohtaa saattavat näyttää ristiriitaisilta. Mutta tosiseikkojen lähempi tarkastaminen tulee kuitenkin osoittamaan, etteivät Greenin sanat tarkoitakaan sitä mitä ne ovat tarkoittavinaan; ja kun tästä seikasta päästään selville, niin huomataankin, että nuo Greenin lausunnot ovat varsin läheisessä yhteydessä toinen toiseensa.

Miksi on Green nyt yhtäkkiä kääntänyt huomionsa järjestymättömien järjestämiseen?

Tähän kysymykseen on vastaus löydettävissä siitä tosiseikasta, että kommunistit yksinomaan ovat olleet liikkeellepanevana, järjestävänä ja johtavana voimana miltei kaikissa työväen taisteluissa, joita on viimeisten vuosien kuluessa käyty Yhdysvalloissa. Amerikan ammattijärjestön byrokraattinen johtajisto on sitävastoin poikkeuksetta loikannut vihollisen puolelle näissä taisteluissa. Ja kun kommunistit ovat johtaneet taistelua kapitalisteja vastaan, tuhannet työläiset tulleet käsittämään Amerikan ammattijärjestön johtajiston todellisen luonteen, että se on kapitalistisen taantumuksen välikappale. Entisen traditsioninsa seuraaminen, lakonrikkurina esiintyminen, on käynyt yhä vaikeammaksi näille taantumuksellisille johtajille sen takia, kun viimeisten vuosien taistelut ovat kasvattaneet uusia järjestöjä, mitkä ovat vapaita Amerikan ammattijärjestön byrokraattisesta johdosta.

Kommunistien johdon alaisina taisteluita käyneiden työläisten kokemukset pakottavat nyt ammattijärjestön virkailijat julkaisemaan järjestymättömien järjestämistunnuksen. Mutta tämä tunnus on vain sanahelinää. Näet juuri se seikka, että ammattijärjestön taantumukselliset johtajat toimivat kapitalismin holhoojina, estää heidät järjestämästä perusteollisuuksien työläisiä. Vuosikausia on tämä taantumuksellinen ja salakavala johtajisto uskollisesti palvellut työnantajia, avopajan apostoleita. Tämän taantumuksellisen johtajiston päätehtävänä on ollut Yhdysvaltain suurten perusteollisuuksien palveluksessa olevien joukkojen liikehtimisen ehkäiseminen, liikehtimisen, mikä on kohdistunut työnantajien ja kamppailuun trustien kontrolloimia teollisuuksia vastaan. Nyt kun Amerikan kapitalismin synnyttämistä olosuhteista on noussut uusi, taisteleva, vallankumouksellinen mahti, mikä johtaa työläisjoukkoja taisteluun palkkain alennuksia, työvauhdin kiristämistä ja kaikkia muita samansuuntaisia menetelmiä vastaan, mitkä yleisesti kuuluvat "rationalisoimisen" luokkaan, niin nyt annetaan myös Amerikan ammattijärjestön virkailijoille määräys ryhtyä jonkinlaisiin toimenpiteihin perusteollisuuksien järjestämiseksi. Amerikan ammattijärjestön byrokraattinen johtajisto tietää, että jokaisen järjestymättömien työläisten järjestämiseksi kohdistetun todellisen liikkeen täytyy kohdistua heitä itseään vastaan. Näin ollen suunnittelee Green kumppaneineen kera jonkinlaista ryntäystä vain siksi, että he paremmin pystyisivät toimimaan rikkureina niitä riippumattomia järjestöjä vastaan, mitkä alkavat vaurastumaan kommunistien johdon alaisina. Green ja kumppanit eivät tule järjestämään ainoatakaan perusteollisuuksien työläistä taisteluun parempain olosuhteitten puolesta. Mutta missä hyvään työläiset ryhtyvät vastustamaan sortajiaan järjestyneenä mahtina, niin siellä tulevat Green ja kumppanit järjestämään rikkuriryhmiä, poliisin, miliisin, sakkain, yhtiöiden pyssyhurttain y.m. "kansanvaltaisuuden" puolustajain turvaamina ja työnantajain siunaamina.

Green ja kumppanit vastustavat sitä luokkasotaa, mitä työläiset käyvät kapitalisteja vastaan, mutta julkisesti kannattavat sitä luokkasotaa, jota kapitalistit käyvät työläisiä vastaan.

Tavanmukaisella epärehellisellä tavallaan syyttää Amerikan ammattijärjestön virkailijasto kommunisteja siitä, että nämä pyrkivät tuhoamaan Amerikan työväenliikkeen. Kun he itse ovat pommituksen alaisina, sitä ovat kavaltaneet työväenluokan, myyneet sen kapitalistiluokalle, niin silloin he alkavat ulvomaan, että työväenliike vastaan on [illegible]. Näin ollen on kaikkein tehoisin tapa työväenliikkeen turvaamiseksi hävittää greenit, wollit ja lewisit ja heidän lienkiheimonsa sukupuuttoon.

Sillä juuri Amerikan ammattijärjestön virkailijasto ja sen kannattajat, keltaisen sosialistipuolueen johtajat, muodostavat suurimman vaaran tämän maan työväenluokalle. Nämä ovat näet imperialismin suoranaisia asiamiehiä, joiden tehtävänä on Amerikan työväenliikkeen turmeleminen ja tämän [illegible] luokkavihollisen armoilla pitäminen.

Greenin taisteluhaasteeseen me vastaamme: "Me emme saata olla sovinnossa sinun kanssasi emmekä muiden sinun kaltaistesi kapitalismin lakeijain kanssa, jotka olette tehneet kaikkenne tuhotaksenne Amerikan työväenliikkeen. Teitä ja sitä kapitalismia, mitä te palvelette, sekä teidän puheistanne huolimatta me tulemme syytämään luokkavihaa työläisten keskuudessa, sillä he voivat tehokkaasti käydä luokkataistelua siihen saakka, kunnes kapitalismi ja kaikkine työväenluutnantteineen on hävitetty."

Järjestymättömät tullaan järjestämään, mutta herra Greenin varapäällysmiesjoukko ei sitä tule milloinkaan tekemään.

Daily Worker.

Nuorten työläisten merkityksestä luokkataisteluliikkeelle ja järjestymättömien järjestämiselle

3. Porvaristo ja työläisnuoriso

Jatkuvasti on porvariston taholta istutettu tarunomaisia käsityksiä nuorten työläisten mieliin, sellaisia kuten esim. "tämä on kaikille samanlaisten mahdollisuuksien maa", jossa jokaisesta konttorityöläisestä voi tulla pankkiiri ja jokaisella pojalla on mahdollisuus tulla pääministeriksi" jne. Porvaristo on hamasta alusta alkaen toiminut nuorten järjestämiseksi, jotta nuoret vieroitetaan luokkataistelusta ja kiinnitetään porvarilliseen maailmankatsomukseen. Nuorten Miesten ja Naisten Kristillinen yhdistysliike on tehokkain tämän luontoinen porvarillinen järjestö. Boy Scouts ja Girl Quides, kadettiliike ovat seuraavana. Johdossa on niillä erikoinen virasto, joka tutkii jatkuvasti nuorison probleemeja. Boy Scouts järjestölle myöntää Canadan hallitus vuosittain suoranaista valtioavustusta. Kuluvan vuoden erä oli $500,000.00. Porvarillinen lehdistö, koulut, elokuvat ja kirkot ovat työnantajain aseita, joilla kitketään militarismin vastaisuus työväenliikkeestä nuorten työläisten mielistä ja joilla tyrkytetään uujuomaa nuorten työläisten mieliin. Viimeisimmät muutokset teollisuuden alalla ja niiden aiheuttama nuorten työläisten osanotto viimeaikaisiin tapahtumiin ja lakkoihin ovat innoittaneet työnantajia jännittämään heidän propagandaansa canadalaisen työläisnuorison keskuudessa. Heidän taholtaan kehitetään tehtaitten urheilujoukkueita, tehdasyhdistyksiä, toimeenpannaan tehtaissa työskentelevien retkeilyjä j.n.e. tarkoituksella kehittää komppanian unionismia työväenjärjestöjen vaikutusta vastaan ja sen lieventämiseksi.

Työväenjärjestöjen tehtävänä on näiden työnantajain vaikutuskeinojen lieventäminen ja paljastaminen, niitä vastaan taisteleminen ja työläisnuorison voittaminen luokkataistelun puolelle.

4. Puolue ja kommunistinen nuorisoliitto

Kommunistinen puolue yhdistää Canadan työväestön kaikki voimat yhteiseen taisteluun kapitalismia vastaan. Suomalainen Järjestö laitoksineen, lehtineen jne. ja Työläisnaisten liitto y.m. työskentelevät käsikädessä tässä taistelussa, järjestäen ja rahastaen nuorisokursseja ja kaikin tavoin auttaen nuorten työläisten luokkatietoiseksi kasvattamista. Yksi perustekijä nuorten työläisten voittamiseksi on erikoishuomion kiinnittäminen niihin olosuhteisiin, joissa nuoret työläiset ovat. Tämän rinnalla järjestämisen kautta kootaan nuoria työläisiä taisteluun olosuhteittensa parantamiseksi ja mielenkiinnon kääntämiseksi yleensä työväenliikkeeseen. Tätä historiallista työtä suorittaa Kommunistinen nuorisoliitto. Se on nuorten työläisten erikoisetujen puolustaja ja näiden pohjalta kohoavain taisteluitten johtaja, nuorten polven proletaaristen ainesten etujoukon järjestö. Nuorten työläisten tuhatpäistä joukkoa on innostettava, opetettava ja harjaannutettava luokkataisteluun ja kommunismiin sellaistenkin menettelytapojen kautta, jotka eniten kiinnostavat nuoria työläisiä (kuten nuorten vaatimukset, nuorten komiteat unioissa, nuorten konferenssit, urheilu ja muu osastotoiminta, kultuurilliset ja sivistykselliset toimet ja harrastukset.)

Nuorten työläisten kasvattamiselle tärkeänä on levitettävä "Young Worker" ja "Young Comrade" lehtiä, "Canadian Labor Monthly"-julkaisua ja muuta vallankumouksellisen nuorisoliikkeen kirjallisuutta.

Järjestöllisesti ovat tärkeitä seuraavat: (1) Keskinäinen avustus kaikkiin komiteoihin. (2) Keskinäiset raportit toiminnasta. (3) Yhteiset jäsenkokoukset. (4) Järjestön komiteoitten on pyrittävä olla apuna nuorisoliiton rakentamisessa. (5) Avustettava nuorten solujen rakentamista, nuorten tehdaslehtien ja seinälehtien kehittämisessä. On pidettävä mielessä, että nuorisoliitto järjestää ja kiinnostaa työläisnuorisoa ja harjaannuttaa heitä tulemaan kommunisteiksi. (6) Kp. suom. agit.-prop. komiteain on ensikädessä annettava ohjausta ja tukea tälle työlle.

Kom. nuorisoliitto on kommunismin koulu. Vasemmistolliike unioissa, puolueen johdon alaisena, kannattaa erikoisia nuorten vaatimuksia niin hyvin järjestyneitten työläisten piirissä, kuin järjestymättömien työläistenkin keskuudessa, kommunistisen nuorisoliiton rakentamiseksi.

Joukkoluontoisen kommunistisen nuorten liikkeen kehittäminen varustaa nuoren ja elinvoimaisen reservin puolueen ja vasemmistoliikkeen johtamiin taisteluihin. — A. T. Hill.

Yhdysvaltain voimatrustin vaikutusvalta

Yhdysvaltain sähkö- ja kaasulaitokset eivät ole yhden yhtenäisen voimatrustin käsissä, vaan viisi voimaryhmää hallitsevat näitä yhteiskunnalliselle elämälle välttämättömiä taloudellisen toiminnan aloja, ollen vuorostaan yhdistyneet yhdeksi poliittiseksi propagandatrustiksi, jolla on suunnaton poliittinen vaikutusvalta lainlaatijakunnissa, kongressissa, senaatissa, valtioiden ja liittovaltion hallituksessa, kaupunkien hallinnoissa, jopa yliopistoissa ja koululaitoksessa, aina alempaa kansakoulua myöten.

Nämä viisi voimatrustia parhaillaan suunnittelevat entistä kiinteämpää yhteenliittymistä. Ne ovat Consolidated Gas and Electric-trusti, United Gas Improvement-trusti, New Jerseyn Public Service-yhtymä ja eräät New Yorkin liikkeet. Nämä jo nyt hallitsevat voimatilannetta ja muodostavat monopoleja asianomaisilla aloillaan, toimien yhdessä hintojen korkealla pysyttämiseksi ilman mitään kilpailun pelkoa.

Kansa voimatrustin lypsylehmänä

Taloussähkö tulee keskimäärin maksamaan 1.6 senttiä kilowatilta Ontarion kodeille maakunnallisen sähkömonopolin kehittämänä. Vuonna 1926 joutui Yhdysvaltain väestö maksamaan keskimäärin 7.4 senttiä kilowatilta yksityisen trustin voimamonopolin antamasta sähköstä.

Porvarillisella taholla tehdyn laskelman mukaan kiskotaan Yhdysvaltain kansalta 5 senttiä liikaa valosta ja voimasta, sillä 2.4 sentin mukaan myytynä, tuottaisi se vielä riittävästi ylijäämää veroihin, voittoihin ja sille eroitukselle, mikä johtuu erilaisista kustannuksista, kun sähköä joudutaan kehittämään joko vesivoimasta tahi höyrystä.

Voimatrustin kiskoma liikahinta on kuitenkin todellisuudessa yli 5 senttiä kilovatilta, ollen toisin palkoin aivan suunnaton kustannuksiin verraten. Verrattaessa Ontarion ja Yhdysvaltain hintoja, on sitäpaitsi otettava huomioon, että maakunnallinen sähkölaitos kannattaa myydä kuluttajille sähköä 1.6 sentistä kilowatti, saaden siitä huolimatta itselleen vielä voittoakin.

Trusti ylläpitää suurta huijausta osakemarkkinoilla

Voimatrustin takana olevat suurrahamiehet eivät ainoastaan ole ylläpitäneet kautta koko maan ulottuvaa kuluttajien nylkemisjärjestelmää, vaan lisäksi on suuria voittoja käytetty välikappaleena voimayhtiöiden osakepääomien "vesittämiseen", ja siten keinoteltu lukemattomia miljoonia dollareita osakemarkkinoilla.

Voimatrustin valtaa koetetaan lujittaa ja vahvistaa mainitulla yhteisellä propagandajärjestöllä, The National Electric Light Associationilla, jonka hämäräperäinen toiminta ulottuu kaikkialle. Voimayhtiöt maksavat sille aina yhteen %:n saakka tuloistaan, joten sen käytettävissä on n. pari miljoonaa dollaria vuodessa kaikenlaiseen virkavallan, oikeuslaitosten ja sivistyneiden ostamiseen ja lahjomiseen, sekä sen tehokkaan agitatsionin harjottamiseen, mitä se suorittaa yliopistojen, koulujen, sanomalehtien ja politikkojen kautta valtion ja kuntien omistusmenetelmää vastaan.

Valtioiden n.k. "säännöstelevät voimakomissionit", joiden mukaa piti toimia trustien toiminnan rajoittamiseksi, ovat pilanesineinä, sillä ne ovat täydellisesti trustin poliittisessa kontrollissa.

Hoover on voimatrustin renki — Trusti koettaa saada canadalaisetkin voimalähteet valtaansa

Voimatrusti oli suurin valtaryhmä, joka vaikutti äskeisissä vaaleissa Hooverin hyväksi, ja sen vuoksi odotetaan, että Hooverin valtakausi tulee kulkemaan trustin monopolin suojelemisen merkeissä.

Sanomalehdissä kerrotaan, että Morgan-Mellonin voimatrusti koettaa erikoisesti iskeä kyntensä Ontarion vesivoimiin, samoin kuin se on jo saanut melkoisen osan Quebecin valtavista voimanlähteistä valtaansa. Ontariosta jo nyt siirretään melkoisia voimamääriä rajan poikki trustille ja trustin hankkeet nyt suunnitellussa uudessa pääomakeskittymässä, on vallata Niagaran voimavarat Pennsylvanian ja New Yorkin vähiksi käyvien voimavarojen täydentämiseksi. Jos Ontarion maakunnallinen voimakeskus tulee luovuttamaan tämän voiman trustille, pelätään, ettei se koskaan pääse irti trustin kynsistä riippumatta siitä, millaiset sopimukset on alunperin tehty trustin kanssa.

VARMUUDEN VUOKSI

Luutnantti: — Sotilas Paukku! mitä teet jos seisot vahdissa ja juopuneita rähiseviä miehiä kulkee pimeässä ohitse?

Sotilas: — Minä teen kunniaa.

Luutnantti: — Kunniaa? Minkätähden?

Sotilas: — Niin, eihän sitä tiedä. sattuu vielä olemaan upseeri siinä joukossa...

Maanviljelyskalu-trustit niittävät suuria voittoja

Leland Olds kirjottaa Federated Pressissä seuraavaa:

Toiveet nousevista voitoista maanviljelyksessä tapahtuvasta mekaanisesta vallankumouksesta ovat yhdysvaltalaisen International Harvester-yhtiön 66,000,000 dollarin voitto-osinkojen perusteena. Deere-yhtiö ja Case Threshing Machine-yhtiö, jotka ovat seuraavat tärkeydessä tässä maanviljelyskonetrustissa, odotettavasti seuraavat International Harvester-yhtiön johtoa muuttaessaan pääomaksi putisviljelyksille asettamaansa veroa.

International Harvester, siirrettyään 66,000,000 dollaria voittoylijäämästään pääomatililleen, tulee ulos antamaan osakkeenomistajilleen 4 uutta osaketta, ilman mitään nimellisarvoa, kutakin entistä 100 dollarin osaketta kohden. Tämä tulee saattamaan yleisön epätietoisiksi niihin suuriin voittoihin, jotka tämä suuri korporatsioni tekee sijoituksistaan. Vuotuiset voitto-osingot tulevat täten olemaan 6 dollarista 2.50 dollariin osakkeelta, mutta jokainen 2.50 voitto-osinko tulee todellisuudessa vastaamaan 10 dollarin vuotuista voitto-osinkoa vanhasta 100 dollarin osakkeesta.

Voitto-osinkojen jakamisen jälkeen International Harvester-yhtiön osakepääoma on noin 176,000,000 dollaria. Mutta 96,000,000 dollaria on voittoylijäämästä siirretty pääomaan sitten vuoden 1919, voitto-osinkojen osakkeina suorittamisen kautta. Vuonna 1919 osakkeiden arvo kirjoissa oli 80,000,000 dollaria. Omistajat eivät ole sen jälkeen sijottaneet yhtään rahaa. Tilastoja ei ole saatavissa, jotka osottaisivat kuinka paljon tästä 80,000,000 dollarista on omistajain sijottamaa.

Sitten vuoden 1921 International Harvesterin voitot ovat jatkuvasti nousseet ennätysmäärää kohden. Vuonna 1927 kun suuria vähennyksiä oli tehty arvon alenemisen peittämiseksi ja vararahastoja varten, niin voitoksi jäi 24,745.549 dollaria. Tämä merkitsi 17.52 dollarin tuloja osaketta kohden. Voitot osakkeenomistajain todelliseen sijotukseen nähden olivat enemmän kuin 23 prosenttia.

Yhdysvaltain kolmen suurimman maanviljelyskoneyhtymän osakkeenomistajain voitot viimeisen 10 vuoden ajalla olivat:

	International Harvester	Deere	Case
1918	$ 15,872,000		$ 2,353,000
1919	13,398,000	$ 5,247,000	2,909,000
1920	16,877,000	4,647,000	1,936,000
1921	4,149,000	*2,752,000	*583,000
1922	5,540,000	*2,520,000	*321,000
1923	10,274,000	1,789,000	635,000
1924	15,557,000	1,853,000	147,000
1925	20,128,000	4,514,000	2,793,000
1926	24,088,000	7,662,000	3,817,000
1927	24,746,000	8,108,000	4,113,000
Yhteensä	$150,629,000	$28,568,000	$18,440,000

*Tappio.

Nämä kolme maanviljelyskoneyhtymää ovat tehneet yhteensä lähes 200,000,000 dollaria voittoina viimeisen kymmenen vuoden ajalla, huolimatta farmareiden äärimäisistä vaikeuksista. Tämä suuri yleissumma jaettiin osakkeenomistajille, kun kaikki vähennykset korkoihin ja vararahastoihin oli tehty.

Näyttämötaide

Näytelmien esittäjille ja arvostelijoille

Nämä rivit pyytäisin erikoisesti ottamaan niiden toverien huomioonsa, jotka ovat tilaisuudessa esittämään näytelmiä, samoin kuin tovereille, jotka ovat tilaisuudessa arvostelemaan näytelmien esitystä. Haluni kirjottaa jotakin näytelmien arvostelusta samoin kuin esityksestä johtuu siitä, että olen viimeaikoina huomannut mutamilta paikkakunnilta arvosteluita näytelmien esityksistä, mutta joissa mielestäni ei kaikistellen ole onnistuttu siinä suhteessa mitä arvostelulla todella tarkotetaan.

Näytelmätaiteen arvostelulla, jota nykyisin Canadassakin työläisten keskuudessa harrastetaan, on kaksi päätehtävää. Ensiksi sillä on tarkotus antaa selvä, lyhyt kuvaus lehden lukijoille kappaleesta sinänsä, sen hyvistä puolista samoin kuin myöskin heikkouksista. Sanoa, onko se missä suhteessa työväestölle sopiva vai onko se kokonaan työväen näytelmä.

Toinen tehtävä arvostelulla on kasvattaa esittäjiä, arvostella niiden työtä. Mutta arvostelua ei suinkaan saa muuttaa haukkumiseksi tai pelkästään kiittämiseksi. Asiallisuudessa on tiukasti pysyttävä. Sanottava lyhyesti, mutta harkitusti viat mitä esityksessä ilmeni. "Loistavaan" ja "viisaaseen" sanontatapaan ei ole pyrittävä, on käytettävä vain tavallista jokapäiväistä kieltä. Otettava myöskin aina huomioon olosuhteet, yleinen paikallinen taso, ja vasta sen perusteella lähdettävä arvostelemaan. Ketään ei saa kiittää maasta taivaaseen, sillä sellainen ei ole totuudenmukaista. Meillä ei ole taiteilijoita, niin kirvelevää kuin se onkin sanoa itserakkaiden kuullen, joille hyvä-sanan voisi halkasematta antaa, se täytyy lohkasta. Vai tuntuuko teistä arvostelulta sellainen, että mennään läpi kappaleen esittäjät henkilö henkilöltä, jokaisesta kirjotetaan pitkä latikka pelkkää ylistystä, ei arvostelun sanaakaan joukkoon. Onko sellainen kasvattavaa? Minä en sitä ainakaan sellaisena pidä. Se on ensiksikin ajattelevan lukijan kannalta katsoen suoranaista lörpöttelyä. Toiseksi se, on näyttelijöiden joukossa löytyvien, tunnen muuten näyttelijöiden joukkoa koko hyvin, itserakkaiden henkilöiden omahyväisyyden kuokkimista. Sellaisella "arvostelulla" heistä kasvaa sellaisia, ettei heille todella näyttämötaidetta tuntevakaan henkilö voi sanoa mitään virheistä, joita itserakkaan henkilön esityksissä tavallisesti ilmenee sitä enemmän, mitä omahyväisemmäksi hän tulee. Muuten tunnetaan ikuisena totuutena näyttämötaiteilijoiden keskuudessa sananlasku: Itserakkaus on taiteilijan kuolema. Se on todellakin totta. Silloin kuolee taiteilija ihmisessä, kun häneen astuu itserakkauden kyy. Sivumennen sanoen pitää tämä sama päätelmä paikkansa myös muihinkin nähden, eikä ainoastaan taiteilijoihin.

Arvostelulla on siis pyrittävä kasvattamaan, eikä holtittomalla kehusella taikka haukkumisella pilaamaan harvalukuista, raskaan päivätyönsä lomassa ahertavaa näyttelijäkaartiamme.

Yksilöllisessä arvostelussa on pyrittävä tunnollisesti, mahdollisimman lyhyesti sanomaan virheet mitä esityksestä ilmeni. Täydellisyyttä tapaa nim. kovin harvoin. On sanottava mahdollisesti lausunnassa löytyvistä huomattavimmista vioista: väärästä korostuksesta, liiallisesta, osalle tarpeettomasta paatoksesta, sanojen lopun kuulumattomuudesta (joka on sangen yleinen ilmiö), liian joutuisasta lausumisesta — hitaasta myöskin —, äänen kuulumattomuudesta jne. Näistä, jos niitä huomattavasti ilmenee. Tämän jälkeen arvosteltakoon liikkeet mitkä suoritetaan, ovatko ne sopusoinnussa esitettävän osan kanssa, onko esittäjä liian kankea liikkeissään tai tekeekö hän tarpeettomia, ikäänkuin hermostuneita eleitä ja niin edelleen. Naamiointiin myöskin on kiinnitettävä huomiota. Huono naamiointi tekee hyvänkin esityksen puolinaiseksi.

Yleisesityksestä arvosteltaessa on otettava lukuun joukkokohtauksien sopusointuisuus. Niistä suuresti riippuu näytelmän kokonaisonnistuminen. Huonosti suoritetut joukkokohtaukset pilaavat hyvänkin näytelmän vaikutuksen. Puvut myöskin oltava kappaleen tapahtuma-ajan mukaiset, huolella valitut. Samoin on kiinnitettävä huomiota eri esittäjien keskinäiseen liikehtimiseen. Esimerkiksi kaksi yksilöllisesti hyvinkin esitettyä osaa eivät saa katsomossa syntymään kokonaisvaikutusta, jos ne eivät ole "stemmattu samaan ääneen", niinkuin sanotaan. Ne vaikuttavat vain erillisiltä, toisistaan riippumattomilta, si-

Iskon näkökulmasta

Toimitukseen tuli hiljainen mies. Ei hän ollut virkaheitto presidentti Coolidge, vaan tavallinen jokapäiväinen hiljainen mies.

Istui mitään puhumatta tuolille ja katseli meitä vuoronperään kutakin tutkivasti. Eikä puhunut sanaakaan. Punastuimme ja kalpenimme, emme tienneet miten olla. Kävimme läpi pitkän jakson viimeaikaisia tapahtumia ja seikkoja tutkistellen, että olisimmeko jotakin lyöneet laimin, mutta emme huomanneet mitään. Ja hiljainen mies vain katseli kutakin vuorotellen tutkivasti, alta kulmainsa.

Olimme totisesti hieman omituisessa asemassa. Koetimme syventyä työhömme, mutta aina vain uudelleen piti vilkaista hiljaisen miehen tutkiviin katseisiin. Se saattoi hermostumaan aikalailla, sillä tiesimme ettei mitään pitäisi olla vinossa ja kuitenkin jotain pitäisi olla vinossa, sen näimme hiljaisen miehen katseista. Mutta mitä, sitä emme kuolemaksemmekaan tienneet.

Hiljainen mies avasi suutaan. Huokasimme jo helpotuksesta, että pääsemme tästä jännityksestä, mutta — hän vain avasi suutaan pistääkseen vaikenevien huuliensa väliin paperossin. Veteli henkisavuja, mutta silmät tutkivina.

Olimme jo avata suumme ärräpäisesti huomauttamaan moisesta äänettömästä tarkkailusta ilman aihetta, kun hiljainen mies ilman ennakkovarotusta sanoi:

— Kirjota Vapauden lukijoille seuraavat kysymykset:

1) Onko jokainen paikkakuntasi suomalainen asukas Vapauden tilaaja?

2) Oletko tehnyt mitään Vapauden levittämiseksi?

3) Kuulutko työalasi ammattiosastoon?

4) Oletko kehottanut työtovereitasi siihen liittymään?

5) Oletko muistanut avustaa metsätyöläislakkolaisia?

6) Kuulutko K.-puolueeseen — toimitko tarmokkaasti siinä?

7) Ellet kuulu — miksi? Tutki se ajatuksissasi.

8) Oletko niin huonomuistinen, ettet muista näitä kysymyksiä huomenna?

Hiljainen mies vaikeni. Kysyimme, että mitä vielä, sillä kysymyksien sarja näytti meistä hieman liian mitättömältä ja kysymykset yleensä "kuivilta".

— Ei mitään muuta, vastasi hiljainen mies.

Mutta tenäsimme vastaan. Sanoimme, että mitä se tuollainen on, sanoo enemmän kuin sanoo, eikä heitä vain muutamia jyväsiä ihmisten mietittäväksi. Kysyimme, että kuka hän on, kenen saamme panna allekirjoittajaksi noille kysymyksille.

Hiljainen mies vastasi: — Olen kolkuttaja, jolle pitää vastata. Naputtelen lyhyillä kysymyksillä ihmisten muistiluita ja panen heidän aivokoppansa toimimaan. Nuo kysymykset ovat sieltä täältä poimittuja, mutta nykyhetken tärkeimpiä. Olen varma, että jokainen ne muistaa, vaikkei ne sen kummempia ole.

Ja hiljainen mies lähti. Lähti kolkuttelemaan kanssaihmistensä muistiluita lyhyillä kysymyksillään, joihin ehdottomasti pitää vastata.

Hiljainen mies on taipaleella. Seuratkaa lukijat sen kulkua. Varsinkin nyt levitysryntäyksen aikana hän katselee erittäin pitkään ja tutkivasti sellaisiin, jotka ovat unohtaneet jotain tekemättä Vapauden levittämiseksi.

Luppovaaran Isko.

Kommunistipuolue

KOMMUNISTIPUOLUEEN SUOMALAISEN PUHUJAN TOV. S. G. NEILIN matkaohjelma

Marraskuulla:

Cochrane	26 p.
Kapuskasing	27 p.
Hearst	28 p.
Nakina	29 p.
Hornepayne	30 p.

Joulukuulla:

Nipigon	1 ja 2 p.
Port Arthur	3 p.
Fort William	4 p.
North Branch	5 p.
Tarmola	6 p.
Lappi ja Ware	7 p.
Kivikoski	8 p.
Intola	9 p.
Alppila ja Kaministiqwia	10 ja 11 p.
Fort William	12 p.
Nolalu	13 ja 15 p.
Wolf Siding	14 p
Port Arthur	16 p.
Millar	18 p.
Conmee	19 ja 20 p.
Fort Frances	21 ja 22 p.
Finland	23 ja 24 p.

Tov. Neil on juuri palannut matkaltaan Neuvostoliitosta, jossa hän oli Canadan Kommunistipuolueen edustajana Kommunistisen Kansainvälisen kuudennessa kongressissa (heinä- ja elokuussa) ja vieraili Neuvosto-Karjalassa, sekä tältä mantereelta siirtyneitten työläisten muodostamissa Kommuuneissa. Näissä tilaisuuksissa tulee tov. Neil selostelemaan tämän vallankumouksellisen proletariaatin maailman kongressin päätöksiä ja merkitystä. Tämän kongressin merkityksen tärkeys ilmenee siitä, että nyt lopullisesti hyväksyttiin Kommunistisen Internationalen ohjelma, käsiteltiin sotavastainen työskentely, siirtomaasuhteet ja imperialismin ja sen aseenkantajain nykyinen asema ja merkitys, sekä perinpohjin selvennettiin menettelytavat työskentelylle. Myöskin tarkistettiin canadalaisen puolueemme edessä olevain kysymyksien ja tehtäväin ymmärtäminen.

Puolueen jäsenille ja työläisille yleensä on tärkeää tutustua tov. Neil'in selostuksiin, sekä keskustella niiden johdosta. Puolue-elimien yllämainituilla paikkakunnilla tulee siis järjestää tilaisuudet ja ilmoittaa ne mahdollisimman hyvin. Myöskin toivotaan paikallisten toverien harkitsevan varojen hankintaa matkakustannuksien korvaamiseksi.

Kommunistisen tervehdyksin,
Kp. keskustoimeenpanevan komitean puolesta,

A. T. HILL, sihteeri.

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?

ten heikentäen näytelmän vaikutusta huomattavasti. Eri henkilötyyppien välille on siis saatava syntymään kappaleen yleishengen mukainen vuorovaikutus, voisi oikeastaan sanoa: joukkohenki. Aivan samoin kuin laulukuoroon.

Näyttämölle asetuksessa on arvostelijoiden samoin kuin myöskin näytelmien ohjaajien kiinnitettävä ensikädessä huomio seuraaviin seikkoihin: näyttämölaitteet kappaleen hengen mukaiset; aistikkuuteen, raahaamatta näyttämölle suurta määrää, enempää kuin on välttämätöntä, kaikenlaista romua. Muutamilla hyvin asetetuilla esineillä ja kulisseilla saadaan syntymään moninkerroin parempi vaikutus kuin joukolla erilaisia loistoesineitä, jotka ovat heitelty sinne tänne, ilman mitään katsomosta harkittua järjestystä. Varteen otettava nim. on, että näyttämölle asetus täytyy ensikädessä tapahtua katsomosta käsin. Sieltä nähdään niiden tarkoituksenmukaisuus kaikkein parhaiten.

Työväen näytelmäkirjallisuus ei, ikävä kyllä, ole vielä kovin suuri, joten näyttämöillämme ollaan pakotettuja esittämään enimmäkseen porvarillisia näytelmiä. Mutta mistäkin saadaan verrattain helpoilla "näyttämötempuilla" kokolailla katsomisen arvoisia. Tarkoitan, osasta, sillä suurin osa porvarillisista näytelmistä on pelkkää roskaa. On vain näytelmien ohjaajien kaikkein ensiksi tutkittava mitä näytelmä sisältää. Tutkittava se työläisen näkökulmalta katsottuna. Tiukassa paikassa voi hän ensiksikin näytelmän taiteellista arvoa alentamatta pyyhkäistä muutaman paksuimman puheenvuoron yli taikka muuttaa muutaman sanan, ja silloin on jo maku huomattavasti muuttunut. Tämän jälkeen voidaan esitettäessä, kappaletta harjotellessa, esityksellä sivuuttaa mahdollisimman huomaamattomasti sellaiset kohdat, joissa porvarillinen kirjailija on tahtonut korostaa jotakin työläisille vahingollista suuntaa. Sensijaan on korostettava sellaisia kohtia, jotka työläisen kannalta katsottuna ovat tärkeitä, mutta jotka kirjailija on tahtonut, pakotettuna ne kuitenkin aiheensa vuoksi teokseensa ottamaan, sivuuttaa niin huomaamattomasti kuin mahdollista.

Tällaisella käsittelyllä muuttaa porvarillinenkin näytelmä kokolailla huomattavasti muotoaan, tehden niistä paremman puutteessa kutakuinkin kelpoisia. Mutta tällainen "operatsioni" on tehtävä mahdollisimman varovasti. Harkitsemattomasti karsittu kappale tulee helposti repeloidyn tuntoiseksi, ja silloin on menetetty se, mitä parantamisella on tarkoitettu.

Tällainen on yleispiirteissään "ohjelma", jota niin arvostelijoiden kuin myöskin näyttämöillä työskentelevien olisi noudatettava. Vaikka näyttämöillä työskenteleviä, uuraita tovereitamme joskus kuulee kin "viisaampien" mainitsevan ikäänkuin halveksivassa mielessä "vain näyttelijöiksi", niin täytyy kuitenkin aina muistaa, että he suorittavat näyttämöillämme luokkataistelunkin kannalta katsoen suuriarvoista kasvatustyötä. Mitä ymmärtäväisemmin heitä myöskin arvosteluilla ja muuten tukemalla autamme, sen suuriarvoisemmaksi heidän työnsä tulee. — Lawrence Reynolds.

Toronton uutisia

OSASTON KOKOUKSESSA

marraskuun 18 päivä kenttäkomitean tilit tilintarkastajien lausunnon perusteella hyväksyttiin sekä myönnettiin komitealle täydellinen tilivapaus.

Uusia jäseniä hyväksyttiin osastoon seuraavat: Gunnar Gustafsson, Jalmar ja Ellen Luoma, Albin Laitinen, Emo Luoma.

Paikkakunnalla toimivan sosdem osaston omistaman talon osastomme nimeen siirtämisestä synnytti mielipiteiden keskustelun. Lopulliseen päätöksen tekoa varten päätettiin kutsua ylimääräinen osaston kokous.

Keräyslistat metsätyöläisten lakon avustamiseksi asetettiin liikkeelle.

Tov. A. T. Hill, ilmoitti, että hänet oli pyydetty selittämään suomalaisten työläisten kesken tapahtunutta selkkausta työmaallaan, mutta katsoi sopivammaksi, että osasto valitsisi toimikunnan, koska joukossa on osaston jäseniä. Toimikunta valittiin, johon tulivat Ahlqvist, A. T. Hill ja John Kiviranta, joiden huoleksi jäi asia tutkia ja antaa lausunto seuraavalle kokoukselle.

MUISTETTAVAA

Osaston ylimääräinen kokous pidetään marraskuun 27 päivä, tiistai-illalla, alkaen kello kahdeksan osaston huoneustolla, 957 Broadview Ave. Ottakaapa osaston jäsenet huomioon tämä kokous ja saapukaa mahdollisimman monet. Tässä kokouksessa lopullisesti päätetään otetaanko osaston omaisuudeksi paikkakunnalla olevan sosdem osaston talo sekä siellä löytyvä irtain omaisuus varoineen ja velkoineen. Läsnäolo on välttämätön. Päätös kun tehdään, keskustelu loppuu siitä asiasta siihen. Läsnäollen vältymme jälkipuheilta. — J.

Yli kolmas osa sadan vuoden Dodd's munuais pillerit ollut huomattu lääke selän pakotukseen, reumatismille, virtsarakko vaivoille ja moneen muuhun kipuun, jonka on aikaansaanut huonot munuaiset. Saatavana kaikissa kaupoissa 50c laatikko, tai 6 laatikkoa $2.50 tai tilaamalla suoraan The Dodds Medicine Company, Ltd. Toronto 2, Ont.

Timminsin uutisia

Puoluetoiminnasta enempää kuin muistakaan asioista näkee hyvin harvoin täältä tämän lehden paikkakuntakirjoituksissa. Ei kuitenkaan täällä ole työväenpyrinnöt jääneet kokonaan, vaan ovat edelleen käynnissä, joskaan ei erittäin kiitettävässä reippaudessa. Työläisillä ei ole erittäin suurta innostusta oman asiansa hyväksi, vaan viettävät aikansa muuten. Paljon pysyy sivulla mistään järjestymis- tai valistusyrityksistä ja luottaa vain yksilölliseen apuun ja alistuu niihin oloihin tyytyväisesti missä elämme.

Kehitysseura alkoi toimintansa pitkästä aikaa ja sai suuren kuulijakunnan. Keskusteltiin kehitysseuran tarpeellisuudesta ja tultiin tulokseen, että se on tarpeellinen. Katsottiin yhteistoiminnallisen keskustelun ynnä muun kautta valistettavan itseämme. Monet puheenvuoron käyttäjät huomautti meidän henkisen tasomme yleisiin asioihin ja työväen taisteluntoimintaan nähden heikentyneen ja tilalle tulleen lamaannuksen. Toivottavaa olisi, että seuraavaan kehitysseuran tilaisuuteen saapuisi yleisöä entistä enempi, sillä se on kaikille vapaa.

Vapauden toimittaja, joka on saapunut Kommunistisen kansainvälisen kongressista, puhui täällä runsaalle kuulijakunnalle nykypäiväisistä työväenliikkeen tehtävistä ja näkemyksistään Neuvosto-Venäjällä. Nuoriso ei saapunut puhujaa kuulemaan, vaan he vietti aikansa muualla. Sanotaan paikkakuntamme nuoriso-osastolaisten hyvin runsaasti ottavan osaa pelipaikoissa tapahtuviin kortinpeluihin ja jättävän muun sivuun. Kuulin erään vanhemman puoluejäsenen sanovan, että paikkakuntamme nuoriso on sataprosenttisesti taantunut. Nuorisolle on täällä annettu kursseja ja oppeja, mutta ei heihin tahdo juurtua minkäänlainen käytännöllinen nuorisolle kuuluva asia. Nuorissa pojissakin on täällä juoppouteen vaipuneita.

Tämän kuun 18 päivänä joutui tapaturmaisen kuoleman uhriksi yksi työläinen ollessaan työssä sähkölinjan laittamisessa Rochester kaivannolle, joka on Timminsin kaupungin laidassa. Hän joutui kaatuvan sähköpylvään alle, josta oli seurauksena pään ruhjoutuminen ja kuolema.

Hollinger Store ilmoittaa lopettavan liikkeensä, jota on pitänyt vuodesta 1919 lähtien. Lopettamisen syyksi sanotaan julkisten ilmoituksien mukaan olevan kolme tekijää: 1) Liian pieni oston ja myynnin välinen eroavaisuus. 2) Että Timminsiin on perustettu työläisten osuusliike. 3) Kolme jo olevaa ketjukauppaa ja [illegible] lähimmässä tulevaisuudessa [illegible]. Mainittu liike on alkuun johtunut työläisten palkka— ynnä muiden riitaisuuksien yhteydessä. Työläiset ovat [illegible] vaan vaatineet kompanioita perustamaan kauppoja, joita myyvät työläisilleen tavaraa halvemmalla kuin yksityiset ostajille. On luultavaa, että [illegible] on tämän kaupunkimme suurimman kaupan lopettamiseen työläisten osuusliike. Osuuskaupasta tekee ostokauppa. [illegible] sensa juuri kaivanto- ynnä muut työläiset [illegible] kauppoja [illegible] muu väestö. Jo nyt näkee ne työläiset, joita [illegible] mitä saavat työläiset yhteistoiminnallaan aikaan. Vaikka ei ottaisi mitään muuta huomioon kuin vain sen [illegible] myös McIntyre komppanian olevan aikeissa lopettaa kauppansa, mutta työläisten [illegible] julkisessa, niinkuin on Hollingerin suhteen.

Metsätyöläisiä liikkuu paljon etsien työtä. Töitä on kyllä käynnissä ympäristön kämpillä, mutta huonoilla palkoilla. Timminsiläiset sahamyllytyöt ovat vieneet miehiä tukin ajoon [illegible] lakkoa [illegible] metsätyöläisillä on [illegible] hyvin [illegible]. — Sekatyöläinen.

CANADAN PINTA-ALA

Viimeisimpien saatavissa olevien tietojen mukaan on Canadan pinta-ala 3,684,723 neliömailia. Ontarion maakunnan pinta-ala 407,262 neliömailia ja Quebecin maakunnan 594,434 neliömailia. Näihin numeroihin [illegible] vesistöt.

Port Arthurin uutisia

"ISÄN VANHIMMALLE"

Ihan kädestä pitäen täytyy tässä tulee kiittäneeksi "Isän vanhinta", joka Port Arthurin uutisissa Industrialistin marraskuun 14 p:än numerossa kirjoittaa tuhertaa paikkakuntamme osuusmeijerihankkeesta. Haukkumishalustaan huolimatta täytyy kirjoittajan antaa tunnustus meijerihankkeelle, mutta pahin puoli siinä asiassa näyttää "Isän vanhimman" mielestä olevan siinä, ettei hankkeen johdossa ole "teollisuustyöläiset". Kommunistien sanoo hanketta johtavan. Otetaan tunnustus vastaan. Minä suorastaan säälin teitä, kun ette kykene johtamaan työläisille todella hyödyllisten laitosten perustamista, enempää kuin hoitamaan niitä. Mutta eihän kovapäisyydelle sanota itse pirunkaan voivan mitään. Mutta kun tulee kysymykseen valehteleminen, niin siinä teille "isän vanhimmat" täytyy antaa täysi tunnustus, sitä te osaatte. Mutta siinäpä se melkein kaikki onkin mitä osaatte ja sekin taito on hankittu pitkäaikaisella harjoittelulla.

Tahtoisin sanoa, että kun ette kerran mitään pystynyt meijerihankkeen hyväksi tekemään, niin älkää siitä ruikuttako, sillä asia ei sillä parane. Farmarikin on ihminen, vaikka se ei kelpaakaan I.W.W:hen kuin kiertoteitä myöten, kannatusrenkaiden kautta, sellaiseksi alemman asteen järjestyneeksi, jonka kaiketi annetaan armosta — oikeammin rahallisena tukijana — olla puhaltamassa samaan hiileen korkeasti oppineiden "teollisuusunionistien" kanssa, joka sakki muuten on sangen kirjavaa. Niin, kannatusrenkaassa se jo farmarikin jorkasee.

Meijeri me päätettiin perustaa ja siihen pääsee jäseneksi joka ainoa maidon tuottaja mielipiteisiin katsomatta. Äänivalta siinä on sama kaikilla, oli sitten yksi tai useampia osakkeita. Minä puolestani kiitän kaikkia, jotka ovat olleet tätä hommaa eteenpäin viemässä. Innostus onkin ollut kiitettävän hyvä. Osakeluettelo näyttää, että hankkeessa on osakkeenomistajia kaikista puolueista ja että ne ovat sataprosenttisesti maidon tuottajia. Näiden joukkoon pääsee "Isän vanhinkin", niin pian kuin hän rupeaa maidon tuottajaksi.

Jos kuka ei vielä ole oikein selvillä tästä meidän meijerihankkeesta, niin tulkoon kokouksiimme seuraamaan asiaa, huomaamaan, että se on rehellistä peliä. Valehtelemalla palvellaan huonoa asiaa, kuten "Isän vanhinkin". Mutta jos ei hänkään osaa muuta kirjoittaa leipänsä edestä, niin antaa tulla vain. Tarkotushan kuuluu pyhittävän keinot. Minä en usko, että kukaan toisetkaan meijerihankkeen eteenpäin viejistä, olisi katkeroitunut mainitun Industrialistin kirjotuksen johdosta "Isän vanhimmalle", sillä niin yksimielisesti kannatetaan meijerihommaa, että tuollaiset pikku valheet raukeavat omaan mitättömyyteensä. Oikeastaan voidaan kiittää Industrialistia vapaasta ilmotuksesta meijerihankkeemme hyväksi, joka muuten ei lainaa huomiotaan osuustoiminnalle muussa kuin haukkumisen muodossa. Mutta hyvä niinkin. Tekeehän sekin osaltaan liikettämme tunnetuksi. — Joonaan poika.

nykyistä huomattavat työttömyysjoukkoa.

METSÄMIEHIÄ AVUSTAMAAN

Paikallinen S. J. osasto on luovuttanut osaston kassasta 50 dollaria pohjois-Ontarion metsätyöläisten lakkotaisteluurahastoon; samoin asettiin keräämään union päämajasta lähetetyillä listoilla. Vaikka osastomme onkin huonoissa rahavaroissa niin kuitenkin ymmärrettiin, että juuri metsämiesten taistelu on yksi niitä taisteluja joissa vähemmin palkattu työläisaines taistelee itselleen siedettävämpiä elämän mahdollisuuksia. Samalla on heidän taistelunsa ei yksin niitä pikkukeinottelijoita vastaan, jotka metsäurakoita ottavat, vaan koko puutavaratrustia vastaan, sillä puutavaraparoonit alkavat huomaamaan sen vaaran mikä heille alkaa olemaan metsämiesten järjestymisessä ja siksi onkin heidän painettava näiden elämänmahdollisuus niin alas kuin suinkin mahdollista, sekä sillä tavalla myöskin tappaa heidän keskuudestaan sekin järjestyminen mikä heillä jo on. Vastatkaa tähän suurilukuisimmin järjestäytymisellä luokaamme I.W.I.Uniosta murtamaton järjestö, joka voi johtaa suurempiakin taisteluja työn ja pääoman välillä.

KOMMUNISTIPUOLUEEN SUOMALAISTEN JÄSENTEN YHTEISESTÄ KOKOUKSESTA

Kommunistipuolueen suomalaiset jäsenet pitivät yhteisen kokouksen sekä samalla perhejuhlan t.k. 14 päivän illalla. Kokoukseen oli saapunut noin 65 prosenttia puolueen Montrealin jäsenistä. Kokouksessa muodostui kasvattava keskustelu puolueen jäsenten velvollisuudesta. Todettiin, että puolueella Montrealissakin on paljon sellaisia jäseniä, jotka eivät halua toimia mitään muuta puolueen hyväksi, kuin juuri käyvät kokouksissa ainoastaan silloin kuin tulee maksaa jäsenmaksut, mutta ei mitään muuta. Todettiin, että näistä jäsenistä ei puolueelle ole sanottavasti mitään hyötyä, sillä puolueen jäsenillä on muitakin velvollisuuksia kuin käydä kokouksessa ainoastaan jäsenmaksunsa suorittamassa. Samassa keskustelussa myöskin ilmeni, että ammatilliseni liikkeen toimintaan on myöskin suuri velttous jäseniemme keskuudessa. Vaikka kysymyksestä onkin tehty monta kertaa päätöksiä, niin niitä ei kuitenkaan ole pantu käytäntöön. Keskustelun jälkeen päätettiin, että viedään keskustelun tulokset solujen kokouksille lisäkeskustelua varten ja mahdollisesti tulee silloin nekin henkilöt ottaneeksi osaa keskusteluun jotka olivat poissa kokouksesta. Tämä olikin vasta toinen jäsenien yleinen kokous sen jälkeen kuin puolueen toiminta järjestettiin uudestaan. Toivotaan että ensi kerralla kun tällainen tulee järjestettäväksi, niin silloin kaikki jäsenet saapuvat siihen. — J.

Montrealin uutisia

AIKA ON LÄHELLÄ

Aika alkaa olemaan lähellä kappaleen "Kellojen soidessa" esittämisen kanssa sekä samalla jouluhuvimatkojen lähtemisen kanssa. Onko jo kaikki päättäneet jos tulevat katsomaan kappaletta, tai jos aikovat matkustaa jouluksi Suomeen? Molempiin saa pilettiä Vapauden Montrealin konttorista. Ostakaa pilettinne hyvissä ajoissa. Molemmat ovat huomattuja tapauksia, päättäkää siis pian.

HUOMAUTUS

Vapauden Montrealin konttorin hoitaja J. Stahlberg tulee matkustamaan Suomeen joulukuun 3 päivän jälkeen Gripsholm-laivalla, ja hänen tilalleen tulee Montrealin konttoria hoitamaan J. Vuori South Porcupinesta. Kaikilla joilla on jotain tiliasioita, niin suorittaisivat ne ennen hänen lähtöään. Ja myöskin ne, jotka ovat kirjoittaneet liikkeen asioita hänen persoonanimellään, tekisivät sen tästälähtien liikkeen nimellä.

TYÖTTÖMYYS

Työttömyys on alkanut lisääntymään Montrealissa, sillä suuret joukot työläisiä on nyt viljan korjuun jälkeen tulleet tänne sekä samalla muiltakin työmailta. Paikanvälitystoimistoissa on kyllä johonkin verran vielä vientejä, mutta kaikki viennit ovat sikäli kurjia, että tavallinen työläinen ei tahdo voida niissä pysyä. Samoin kaupungin töiden kanssa. Vaikka niitä onkin vielä joku määrä, mutta pieni palkka ja nyt syksyn tulen päivän lyhennys on tehnyt sen että ei tahdo enään tulla sillä palkalla toimeen. Jokaisen työpaikan ympärillä on sen vuoksi kymmeniä ja jopa satoja miehiä vartoomassa tilaisuutta päästä työhön. Miksi tämä tulee talven päälle, kun nyt jo alkaa olemaan työttömyyttä. Satamasta töiden ja muiden kesätöiden lakattua tulee taasen tuhansia miehiä työttömäksi ja tällä tavalla lisäävät jo

NAISTEN OSASTO

Long Lake, Ont.

Pitäisi sen kynänkin nyt vähän luistaa, koska on muutenkin liukas ja liponen keli.

Niin, niistä äitiväen hommistahan piti vähän jutella, vaikka eihän ne oikein äitiväenkään yksin ole, sillä onhan meidän joukossa jo tyttöjäkin. Olemme saaneet kaksi uutta jäsentä, tyttölapsia, ja minä toivoisin puolestani, että kaikki tämänkin paikan tytöt tulisivat joukkoomme.

T.k. 6 pnä oli meillä kokous toveritar Laina Tolppasen kodissa, johon teimme vierailumatkan, koska hänen on vaikea päästä joukkoomme kuulemaan ja näkemään missä sitä mellläkin mennään.

Siellä me saimme viisi uutta jäsentä, josta kaikki tulimme oikein hauskalle tuulelle, että emme osanneet pitää matkaakaan pitkänä, vaikka meidän miesväkemme laskivat pilaa, että nyt meidän emännät menivät Worthingtoniin kokousta pitämään.

Viikon päästä oli toinen kokous, jonka pidimme haalilla, jossa olikin emäntiä runsaasti ja asioita niin paljon, että meinasi aika kesken loppua. Siellä oli puhetta siitä edustajakokouksesta ja valitsimme ehdokkaita puolestamme. Olimme kovin innokkaita, että lähdemme kaikki kuulemaan ja oppimaan sinne kokoukseen.

T.k. 11 pnä oli naisten hommasta ohjelmailtamat haalillamme, joista tulot lankesi kiertävän lainakirjaston hyväksi mutta huonon sään vuoksi oli tulot hyvin pienet.

Oliko sekin naisten hommasta? No, kenenkäs muiden, että kaikki farmarit pisti kanan tai kukon pussiin ja pimeän tulien marssivat pitkässä jonossa Tuokko Jussin uudistuvalle, lausumaan tervetulleeksi uudisfarmarit. Olipa vielä keekit ja kahvitkin, joista kaikki tuli hauskalle tuulelle. Toivon, että tällainen ystävyys pysyisi jo olleiden ja vastatulleiden farmarien välillä.

Talvikin tekee tuloaan, mutta älkäämme säikähtykö, kyllä me siltä kokouksiin pääsemme, kun hyppäämme suksien päälle. Kyllä ne vie kun vaan vähän autamme.

Pankaa siis tarkasti mieleen milloin taas on kokous. Siis ensi tiistaina siellä tavataan. — Vastaleivottu.

SUOMESTA

Kaksi erilaista naapurusta

Kuinka Ruotsissa suhtaudutaan Suomen poliittisiin vainoihin

T. T. on tiedustellut tov. Asser Salolta hänen saamiansa vaikutelmia siitä, millä tavalla Ruotsissa suhtaudutaan poliittiseen vainoon Suomessa ja erikoisesti Turun hovioikeuden antamiin tuomioihin viimeisessä valtiopetosjutussa. Tov. Salo kertoi kysymyksiimme vastaukseksi seuraavaan tapaan:

— Koko Ruotsin työväenluokka tuomitsee jyrkästi Suomen porvariston työväenliikkeeseen kohdistaman vainon. Tuomiot ovat herättäneet mitä syvintä suuttumusta ja työläiset ovat ilmaisseet sen lukuisissa vastalausekokouksissa, joissa on hyväksytty päätöslauselmia annettuja tuomiota vastaan. Selvän käsityksen tästä sain Tukholmassa y.k:n 24 p:nä pidetystä suuresta vastalausekokouksesta. Auditoriumin suuri sali, johon mahtuu n. 2,000 ihmistä, oli aivan täynnä väkeä. Kokous oli Sacco-Vanzetti-komitean järjestämä, puhuen siinä Tukholman sosialidemokraattinen pormestari Carl Lindhagen, toimittaja C. J. Björklund ja minä. Kokous hyväksyi vastalauseen oikeudenkäyttöä vastaan Suomessa. Huomattava on, että kokous edusti sosialidemokraattisia, syndikalistisia, anarkistisia ja kommunistisia työläisiä. Minulle vakuutettiin useammaltakin taholta, että Ruotsin työläisten jakamaton myötätunto puolueisiin katsomatta on 49:n jutun uhrien puolella.

— Vastalauseliike on saanut jalansijaa muidenkin kuin varsinaisten työläisten keskuudessa. Sain havaita ja kuulla, että Ruotsin sivistyneistönkin keskuudessa on käynnissä voimakas vastalauseliike Suomen porvariston luokkaterroria vastaan. Minulle oli varattu tilaisuus puhua ylioppilaiden Clarte-yhdistyksen kokouksissa Tukholmassa ja Upsalassa. Kummassakin tilaisuudessa oli läsnä runsaasti ylioppilaita. Sain kuulla, että kolmen ylioppilasyhdistyksen alotteesta on huomattaville henkilöille lähetetty kiertokirjeitä, joissa kaikkia sivistyneistöön kuuluvia kehoitetaan ihmisyyden nimessä panemaan vastalauseensa 49:n jutussa annettuja tuomioita vastaan. Kiertokirjeen on allekirjoittanut kolme huomattavaa ylioppilasyhdistystä ja joukko tunnettuja kansalaisia, niiden joukossa m.m. kolme Upsalan yliopiston dosenttia. Vastalauseen alle on nimiä kertynyt runsaasti.

— Kun kerroin, että Suomen sivistyneistö ja ylioppilasnuoriso on avoimesti hyväksynyt porvariston mielipide- ja ajatteluvainon, herätti se ihmetystä ruotsalaisten ylioppilaiden keskuudessa. He olivat sitä mieltä, että jo pelkkä inhimillisyys vaatii jokaisen sivistyneen nimeä kantavan leimaamaan poliittiset oikeusjutut puhtaiksi sortotoimenpiteiksi. Näin sivistysmaassa ja oikeusvaltiossa ajatellaan.

— Osoitukseksi siitä, kuinka toisenlaista on Ruotsin ylioppilasnuoriso kuin Suomen "valkolakkiset" voin mainita, että ylioppilaskokouksessa Tukholmassa alusti Ruotsin kommunistisen puolueen puheenjohtaja Nils Flyg keskustelukysymyksen "Demokratia ja diktatuuri". Syntyneeseen keskusteluun otti osaa tohtoreita ja maistereita, jotka käsittelivät kysymystä erittäin asiallisesti. Upsalassa taas oli keskustelukysymyksenä ammattiyhdistysliike. Tällaisiin asioihin kohdistuvat Ruotsin ylioppilaiden harrastukset. He säälivät sitä suomalaisten ylioppilaiden edustajaa, joka vakuutti joku aika sitten, ettei Suomen ylioppilasnuoriso tunne mitään työväenkysymystä eikä halua sitä tuntea. Suomen sivistyneistön — jos sellaisesta Suomessa voi puhua — suhtautuminen tähän ja aikaisempiin poliittisiin juttuihin on sille ikuiseksi häpeäksi.

— Eikö tässä maassa ole yhtään sivistyneistöön lukeutuvaa, jolla olisi oikeudentuntoa ja uskallusta panna vastalauseensa hirveitä tuomioita vastaan, huomautti haastateltavamme lopuksi.

Odotamme tähän Salon kysymykseen vastausta.

TOV. VÄINÖ VUORIO KUOLEMAISILLAAN TAMMISAARESSA

T. Tiedonantaja kertoo t.k. 5 p:än numerossaan tov. Vuorion terveydentilasta seuraavaa:

Kuten muistettanee, oli tov. Väinö Vuorio jo viime kesänä Turun hovioikeudessa niin heikkona keuhkotautisairaana, ettei hän voinut seistä ollessaan kuulusteltavana. Sittemmin on tiedetty kertoa, että tauti on yhä vain pahentunut. Kun Turun hovioikeus tuomitsi hänet 4½ vuoden kuritushuonerangaistukseen huomautettiin sanomalehtien taholta yleisesti, ettei Vuorio tule milloinkaan pääsemään elävänä kuritushuoneesta. Meille onkin nyt käyty kertomassa asiaa läheisesti tuntevalta taholta, että tov. Vuorion sairaus on saanut viime päivinä kerrassaan huolestuttavan käänteen. Meille nimittäin kerrottiin, että tov. Vuorio on 40 asteen kuumeessa ja että hän sai viime lauantaina ankaria verensyöksyjä. On näin ollen selvää, että ellei nopeaa käännettä parempaan päin tapahdu, niin on vain päivien kysymys, kun tov. Vuoriota ei ole enää olemassa.

Saatuamme tiedon yllä olevasta käänyimme puhelimella oikeusministerin puoleen tiedustellen, oliko oikeusministeri tietoinen toveri Vuorion sairauden pahenemisesta. Saimme vastauksen, että oikeusministerille ei ole saapunut asiasta mitään tietoa. Oikeusministeri lupasi kuitenkin hankkia siitä selon.

Toveri Vuorion tila on äärimmäisen vakava. Työväestön ehdoton vaatimus on, että hänet on heti siirrettävä pois Tammisaaren pakkolasta, jossa ei ole kunnollista keuhkotautisairaalaa. Asianomaiset herrat ryhtykööt siis viipymättä tilanteen vaatimiin toimenpiteisiin.

yhdessä St. Lawrence joen kautta kulkevissa SUURISSA LAIVOISSA

Kun matkustatte kotiinne käyttäkää Canadian Pacific linjaa, jolla on suora yhteys Englannista Suomeen. Olette aavalla valtamerellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus systeemi

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

PALJONPUHUVA HAUTAKIRJOITUS

Pragissa on eräällä äsken perustetulla hautausmaalla muudan perhehauta, jonka kummulle on pystytetty viisitauluinen muistomerkki. Taulut ovat seuraavassa järjestyksessä:

"Tässä lepää Anna Kral, Wenzel Kralin rouva."

"Tässä lepää Mizzi Kral, Wenzel Kralin toinen rouva."

"Tässä lepää Fanda Kral, Wenzel Kralin kolmas rouva."

"Tässä lepää Bozena Kral, Wenzel Kralin neljäs rouva."

"Tässä lepää Wenzel Kral — Vihdoinkin tänhän sait."

Työläinen! — Oletko tilannut jo Vapauden?

OGDEN'S

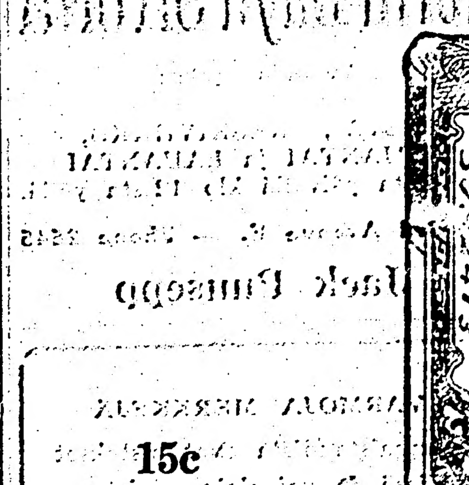

Ogdenin parasta tupakkaa, josta voitte valmistaa omat paperossinne.

Paketeissa sekä ilmanpitävissä kannuissa. Parasta lajia paperossipaperia ilmaiseksi tämän tupakkapaketin kanssa.

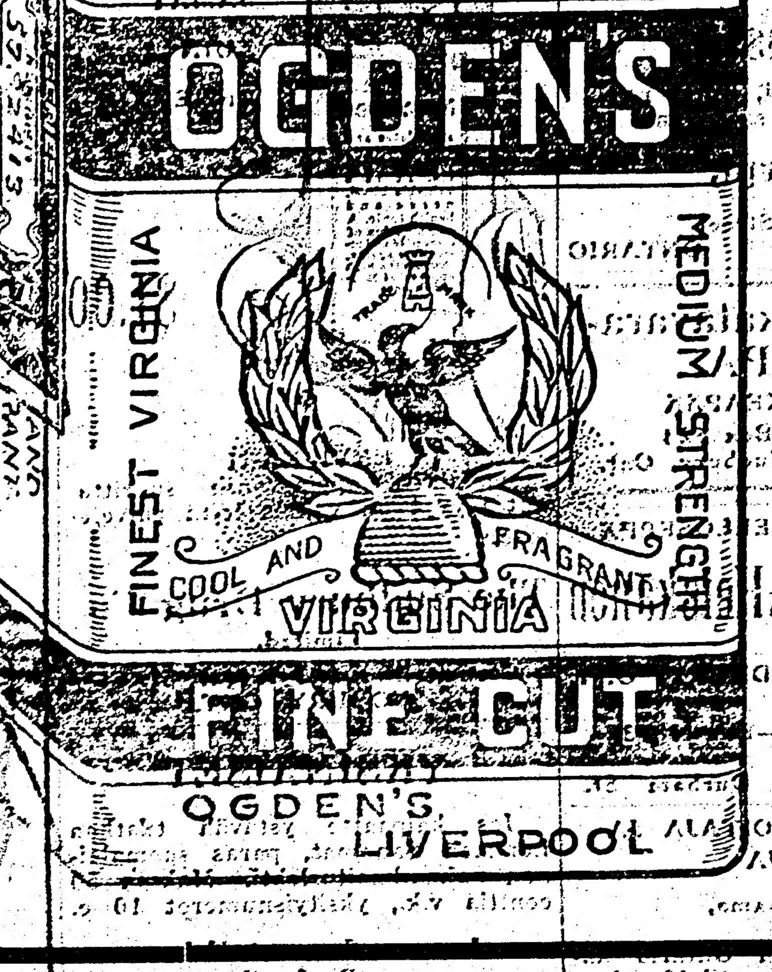

15c paketti

Myöskin pakattuna ½ paunan ilmanpitävissä kannuissa.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena takinaisena lehtemme ilmestyessä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seuraavista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1858.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOITAJA Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

PALLORUUMA SEKÄ PARTURIsappa myytävänä. Kysykää 4 Lisgar St., Sudbury, Ont. (261

EAGLE CAFE, 118 ELM ST. W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asuntoa tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KL

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUpakka- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

FRED LEE, PESULAITOS, POIKAtalon vieressä Sudburyssa. Hyvä työ ja halvat hinnat. Puhelin 365. Pestävät haetaan kun ilmotetaan puhelimella ja toimitetaan puhtaana takaisin.

PORT ARTHUR, ONT.

HIERONTAA JA SAIRASVOIMIStelua antaa Mrs. Anna Sarell, 125 Machar Ave., Port Arthur, Ont. (1-K

MONTREAL, QUE.

OTAN VASTAAN KAIKKIA NEUloma-alaan kuuluvaa ompelusta. Nykyinen osoite Aune Lahtinen 2086 City Councillor St., Apt. 17, puhelin Harb. 9514. (L)

SOO, ONT.

METSAMIESTEN TARPEITA. — Valjaat, teltat. Kärrytarpeita. — Hinsperger Harnes Co., Ltd., Sault Ste. Marie, Ont.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä on veljeni Väinö Hultman? Anna heti tieto itsestäsi, asia on tärkeä. (261

Mrs. Emmi Swyneck,
3705 Brush St., Detroit Mich.

Missä on veljeni Otto Mäki — vanhanmaan nimi Mähönen — kotoisin Iisalmesta, Kuopion läänistä, kirjoittanut viimeksi neljä vuotta sitten Copper Cliffistä, Ont. Jos hän itse ei sattuisi tätä huomaamaan, niin pyydän, että henkilöt, jotka tietävät hänen osoitteensa ilmoittaisivat siitä minulle. (261

Jaaffett Mähönen,
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Nimenmuutos

Nimeni, joka tähän asti on ollut C. K. Olson, tulee tästälähtien olemaan

Carl Whitehead,
Box 108, Hammond, B. C.

Käykäähän miehet katsomassa,

meillä on lämpöisiä, hyviä ruumia ja ruokaa saatavana.

M. Korpi,
1 Balsom Street
TIMMINS - ONTARIO

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

LUONTAINEN HOITAJA JA HIEROJA
Mary Poukama,
ottaa työtä kotonaan Ontario kadulla 610, tulee myös potilaiden luo. Puhelin 457. Sudbury, Ont. (KL

Sudbury

TÄMÄN ILLAN KUUTAMOTANSSIT

alkaa kello 9 Liberty-haalilla. Kolmihenkinen orkesteri huolehtii tanssitahdista. Sisäänpääsy vain vartti.

OSUUSRUOKALA

Sudburyn osuusruokalan (poikatalon) kokous pidetään ensi maanantai-iltana kello 8.

PIONEERIKOULU

Lasten vanhempia pyydetään ottamaan huomioon, että Sudburyn työläisten pioneerikoulu on nyt täydessä toiminnassa. Vanhempia kehoitetaan lähettämään lapsensa saamaan alkeisopetusta työväenliikkeen alkeista ja nykyisen yhteiskunnan vastakohdista.

Koulua pidetään Liberty-haalilla joka sunnuntai, alkaen kello 10 a.p.

Opettajavoimia on nyt riittävästi, ja he ovat innostuneita työhönsä. Siis jokainen työläislapsi pioneerikouluun! Siten voimme rakentaa lujaa pohjaa Canadan tulevalle työväenliikkeelle, kun kasvatamme lapsistamme tietoisia luokkataistelijoita. Kaikki lapset tervetulleita!

TERVE, KANSALAISET!

Ette taida tietääkään, että tiistainakin on iltamat haalilla? Yes, kyllä ne vaan on. Ja Sudburyn suomalaiset palvelijattaret ovat ne järjestäneet.

Tämän tiistai-illan henkisellä ruokalistalla on ensinnäkin runoja, lauluja, kupletteja y.m. Ja myöskin kuvaelma, sekä kaksinäytöksinen surullisen puoleinen näytelmä "Hakalan rahat". Se on vanhanaikaista suomalaista taidetta, joten saapukaa kaikki katsomaan ja vertailemaan vanhan ja nykyajan tuotteita toisiinsa. Niillä on suuri ero tälläkin alalla.

Sitten on jälkiruuaksi tanssia. Sillä sekään puoli ei ole meiltä jäänyt huomioon ottamatta. Toivotan siis jo etukäteen tervetuleiksi kaikki jotka saapuvat Liberty-haalille tiistaina 27 pnä tätä kuuta. Sisäänpääsymaksu 35 senttiä.

Tiskaritar.

TUOMARI KUOLLUT

James A. Mulligan, joka kuusi vuotta sitten nimitettiin Carletonpiirikunnan oikeuden tuomariksi, kuoli täällä viime torstaina sydänvikaan. Mulligan oli aikaisemmin lakimiehenä täällä.

HERMAN SUDERMANN KUOLLUT

Lontoo, marrask. 22. — Berlinistä saapunut tieto kertoo, että kuuluisa kirjailija Herman Sudermann on kuollut 71 vuoden vanhana. Suomalaisille on hän eniten tunnettu näytelmäinsä kautta. Sudermannin "Kunnia"-nimistä kappaletta on esitetty lukuisilla suomalaisilla näyttämöillä.

Rikas punainen veri pitää teidät lämpimänä ja terveenä talvella

Nuga-Tone

puhdistaa ja rikastuttaa verenne

Lisää sen kierrosvoimaa, tuottaa hyvän, puhtaan ja voimakkaan veren, mikä pitää teidät hyvin terveenä ja lämpimänä talvella.

HINNAT OVAT SAMAT KUIN ENNENKIN

$1.00

ERVI KARI
suomalainen oppiarvonsa suorittanut myyjä on valmis teitä palvelemaan.

The Sudbury Drug Co.
Limited.
Corner Elm and Lisgar Street
SUDBURY, ONT.

YKSINÄISET

Jos kaipaatte ystävää tilatkaa Lemmen Sanomat, paras suomalainen naimailmoituslehti. Maksaa 50 centtia v.k., yksityisnumerot 10 c.

Lemmen Sanomat, Toim.,
R. I., Box 130,
Ironwood, Mich.

Kiitoslause

Täten pyydämme julkilausua sydämellisimmät kiitoksemme kaikille niille ympäristön ja lähiseutujen asukkaille, jotka meitä kohdanneen tulipalovahingon korvaamiseksi toimeenpanivat avustustanssit, kuin myös erinomittain niille, jotka lähiseuduilla meitä avustivat mainittujen tanssitikettien kaupassa.

Kohtalon kovien kolausten lievittämiseksi uhrattu avustus on ihmisyyden jaloin kukka ja vastoinkäymisen aikana osoitettu myötätunto rakentaa työläisten yhteenkuuluvaisuuden tunnetta.

Mary ja Frank Jërula,
Sicamous, B. C.

Palvelukseen halutaan

Täysin kykenevä kokki saa paikan ruokatalossani. Etutila jonkunverran englanninkieltä taitavalle. Toimeen alettava ensimmäinen päivä joulukuuta. Palkasta voi sopia kirjeellisesti tai suullisesti kanssani. (261

David Korhonen,
Box 861,
Kirkland Lake, Ont.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita

H. WICKSTRÖMIN
RÄÄTÄLILIIKE
22 Monk St., Box 1168, Sudbury. Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

Tohtori H. Koljonen
P.O. Box 1176
SUDBURY ONTARIO

Parturiliikkeeni
7 Durham St. Sudbury, Ont.
Palvelee teitä aina auliisti ammattitaitoisella työllä. (MTr.
MATTI AHO

FINNISH BAKERY
Box 39 Schumacher, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

A. FOURNIER
LIMITED
HENKI-, PALO-, TAPATURMA- JA AKKUNALASI-
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

LUONNOLLINEN SUKUPUOLI-ELÄMÄ
(Ainoa teos alaltaan)
Jokaiselle — mutta erittäinkin kaikille avioliitossa oleville ja avioliittoon aikoville — pitäis välttämättömästi olla tämä opas. Hinta $1.50
Tilatkaa osoitteella:
Dr. Koski's Health Service
Box 1197, San Francisio. Calif.

North Bayn SAUNA

Avoinna joka:
TIISTAI, KESKIVIIKKO, PERJANTAI ja LAUANTAI
Klo 3:sta päivällä klo 12:sta yöllä.
90—3rd Avenue E. — Phone 2545
Jack Puusepp

VARMOJA MERKKEJÄ
munuaistaudista ovat pistokset selässä ja vaivaloinen virtsanheitto. Gin Pillsit auttavat parantamalla tulehdusta munuaisissa. 50c laatikko kaikissa apteekeissa.

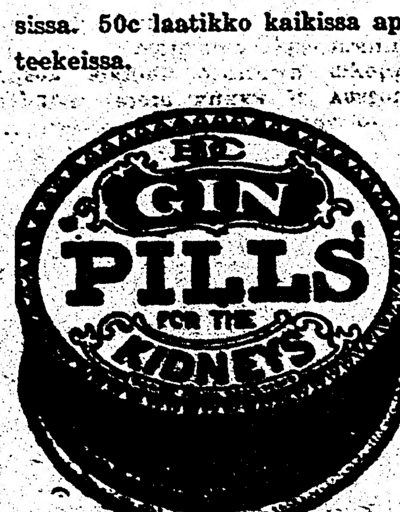

Sudburyn Palvelijatar-Yhdistyksen ILTAMA

Tiistaina 27 päivänä marraskuuta

OHJELMA:
PUHE — KAKSINÄYTÖKSINEN KAPPALE
"HAKALAN RAHAT"
KUVAELMA — RUNO — DUETTOLAULUA — SOOLOLAULUA — Y. M.

CANADIAN PACIFIC Sailings to EUROPE

Montrealista, Quebecista ja St. Johnista

Cherbourgiin—Southamptoniin	
*Jouluk. 7	Metagama
*Jouluk. 14	**Melita

Glasgowiin—Belfastiin	
Marrask. 28	Minnedosa
*Jouluk. 7	Montclare
†*Jouluk. 12	Duchess of Atholl
†* Jouluk. 21	Montroyal
*Jouluk. 28	Minnedosa

Liverpooliin	
Marrask. 28	Minnedosa
*Jouluk. 7	Montclare
*Jouluk. 12	Duchess of Atholl
*Jouluk. 21	Montroyal
*Jouluk. 28	Minnedosa

Antwerpiin	
*Jouluk. 7	Metagama
*Jouluk. 14	Melita

†Glasgowiin ainoastaan.
*Saint Johnista, N. B.
**Käy St. Helierissa.

Joulupurjehdukset on merkitty tummilla kirjasimilla.

Empressit, Montroyal ja Montnairn lähtevät Quebecista, kaikki toiset laivat lähtevät Montrealista.

Lähempiä tietoja halutessa kääntykää lähimmän asiamiehen puoleen tai

C. H. WHITE, Dist. Pass. Agent,
C. P. R. North Bay

WORLD'S GREATEST TRAVEL SYSTEM

Neljä reilua tyttöä haluaa

iloisten, mutta kunnon poikien kanssa kirjeenvaihtoon, pitkien iltojen kuluksi.

Vast. nimiin:
Aino Sinisalo,
Kaino Lilja,
Liina Liitula,
Lahja Latula,

osoite:
42 Widmer St., Toronto 2, Ont.

Käykää silmänne tarkastuttamassa

Davis Bros. Ltd.
OPTICAL PARLORS
Olette vakuutetut tyydytyksestä sekä kohtuullisista hinnoista.
DAVIS BROS. LTD.
Puhelin 427
P. O. Box 62 — Sudbury, Ont.

Joulurahat Suomeen.

Kurssi **39.60** Suomen markkaa
Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:
40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN — TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Me emme kiihota ketään rahojansa Suomeen lähettämään, mutta jos niitä kerran lähetetään on parhainta lähettää ne oman liikkeenne, Vapauden, kautta.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:
VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario
VAPAUS MONTREAL BRANCH
1387 St. Antoine St.,
Montreal, Que.
J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.
JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.
CHARLES HAAPANEN
Osuuskauppa, Timmins, Ont.
A. T. HILL
957 Broadview Ave.,
Toronto, Ont.
DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohjois-Ontariossa.

Yli neljätoista miljoonaa Smk. lähetetty v. 1928 ajalla eikä yhdenkään lähettäjän rahat ole joutuneet hukkaan.

Lähettäkää kaikki postin kautta tehtävät välitykset nimellä ja osotteella

VAPAUS
Box 69, Sudbury, Ont.

TRÄPPÄRIT HUOM.!

Turkiksista maksamme päivän korkeinta hintaa. Canadan ruskeista oravan nahoista 10 senttiä kpl. eheistä.

KETUN JA SUDEN PYYNTIOPPI saatavana suomenkielellä, hinta $5.00. Varmat tulokset.

WILLIAM HOTTI
98 Elm Street East, huoneusto 3
BOX 1988 — SUDBURY, ONT. — PUHELIN 1865

Varustautukaa kylmiä ilmoja varten nyt

Meidän varastomme on täydellinen tyydyttääkseen metsämiehiä

"Kukko" makinoohousuja kaiken mallisia $5.00 pari. Mustia, täysivillasia päällyssukkia $1.00. Villasia alusyyttejä $2.50 ylöspäin. "Goodrich Hi-press" nahka päällyksisiä ropesseja, 12 tuum. korkeita $6.50. 7 t. korkeat $4.75. Paksuja täysivillasia jumppareita $3.00 ylös $7.00. Mackinatakkeja $6.00 ylös. "Alaska", hevosennahkakintaita $1.50 pari. Täysi varasto "Stanfieldin" alusvaatteita y.m.

JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

Soo, Ont., ilmoituksia

Finnish Co-Op. Merchants Limited
SOON SUOMALAINEN OSUUSKAUPPA
välittää ensiluokan ruokatavaraa. Päivän halvimmat hinnat. Useammat Soon ruokatavarakauppiaat ovat pakoitettuja laskemaan hintojaan pysyäkseen meidän tasollamme. Toivomme edelleenkin kannatustanne kaupungissa, samoin linjalla ja lähiympäristöllä.
369 Wellington St., West. — Puheiln 1810.

MITÄ ON ELÄMÄ ILMAN HYVÄÄ RAVINTOA?
Parhain ravinto on hyvä leipä. Tämän tarpeen tyydyttää parhaiten Finnish Bakery, 201 John St., Sault Ste. Marie, Ont., Phone 1572J. Soittakaa kotia tai kysykää ajurilta. Myöskin kovat leivät, korput y.m. tilaukset täytetään heti ja huolella. (P
A. ANGILA, Prop.
Sault Ste. Marie, Ont.

AUTOLIIKE
PHONE 1157
Myöskin myydään laivapilettejä Suomeen ja Suomesta tänne parhaimmille linjoille.
CHAS. HÄYRINEN
354 Albert St., W. (T
SAULT STE. MARIE, ONTARIO

Ruokaa ja asuntoa
saatavana. (P
K. AARNIO,
304 Albert St. W., Soo, Ont.

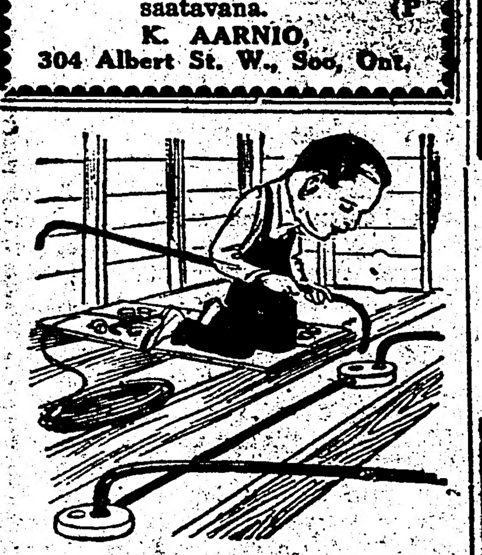

Taylor Bros.
Antakaa meidän langoittaa talonne tai sähköuuninne.
134 Gore St. — Puhelin 1784
SAULT STE. MARIE, ONT.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Orthophonic Victrola fonografeja
ja uusia suomalaisia levyjä.
Tulkaa katsomaan meidän varastoa
BARNES DRUG CO.
SAULT STE. MARIE, ONT.

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 2293 W.
309 Wellington St., W., Soo, Ont.
Matti Ketola

Toht. F. V. GRADY
HAMMASLÄÄKÄRI
TUNNIT:
8.30—12 a.p. 1.30—6 j.p.p.
Maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina tilauksen mukaan.
Konttori 2 Albert St. E.
SOO, ONT.
Nutsonin apteekin yläkerrassa.
Puhelin 135 — Kotiin 426 M.

J. A. MacInnes, B.A. W. H. C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario.
Konttori vastapäätä Sault Streettiä.
Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

JOHN KONKA
JALKINELIIKE
Hyvä työ ja halvat hinnat.
375 Albert St. Soo, Ontario

UUSI SAUNA
Avoinna joka arkipäivä
kello 10 a.p. 12 yöllä.
John Aho,
340 Albert St. W.

317 Albert St. W., Soo, Ont.
Hieroja
K. A. Leino, Raivon talo
336 Albert St. W., Soo, Ont.

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi?